

DARBININKAS

L. NR. 51.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 21, 1965

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Karo nusikaltėliai lankė Lietuvą, Latviją, Estiją

Baltijos valstybėse šią savaitę minima jų užgrobo 25 metų sukaktis. Kremlius atsiuntė atstovus — kaip ir prieš 25 metus užgrobumui vadovauti. Tada buvo atsiųstas Estijos Leningrado komunistų partijos šefas A. A. Zdanovas, Latvijos min. pirm. pavaduotojas A. Suslovas. Pastarasis čia jau

A. J. Višinskis, Lietuvon užsienų reikalų komisaro pavaduotojas V. G. Dekanozovas. Tie visi trys arba mirė arba likviduoti. Jų vietoj dabar atsiųstas Estijos pats prezidentas A. Mikojanas su kosmonautu Tiotu, Latvijos min. pirmininkas Kosyginas, Lietuvon kom. partijos centro komiteto narys A. Suslovas. Pastarasis čia jau

ne pirmą kartą. Po 1944 metų jis buvo partijos centro komiteto narys Maskvos režimui įtvirtinti Lietuvoje. Genocidiniai veiksmai prieš lietuvių tautą anuo metu priklausė jo atsakomybei. Jo atvykimas į Lietuvą dabar yra lyg nusikaltėlio atvykimas į jo nusikaltimo vietą.

Baltijos valstybių sostines ir

Baltijos užgrobo sukaktį Kremliaus atstovai pasirinko savo politikai prieš Ameriką skelbti. Kosyginas liepos 18 Rygoje skelbė, kad Amerikos "nauji agresiniai veiksmai Vietname susilauks neišvengiamai atitinkamo akirčio iš komunistinio bloko". Vilniuje tą pat dieną ir tą pat kartojė Suslovas.

SAVAITEJE SVARBIAUSIA

Amerikinio laikraščio skaitytojui įvykiai būtų įdomūs tokia eile: žinios apie Marsą, Adlai Stevenson mirtis, McNamaro kelionė po Vietnamą, Harrimano pasikabėjimai Maskvoje, rasisis sujudimas Bogalusiyoje ir Brooklyne. Paskutinėm dienom tuos įvykius jau būtų nustelbęs Goldbergo pasiskrymas į Stevensoną vietą.

Lietuviško laikraščio skaitytojui žinios klostytųsi kita eile: Kremliaus bosų susilėkimas Baltijos sostinėse, Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimai, o tada jau eina tos žinios, kurio mis domisi ir visi amerikiečiai.

PAVERGTŲ TAUTŲ ŠVENTĖ. 17 gubernatorių proklamacijos

Pavergtųjų Tautų Savaitė New Yorke buvo švesta tuo pačiu būdu kaip ir kitais metais, tik buvo geriau organizuota bažnyčioje ir prie vėliavų. Sv. Patriko katedroje, dalyvaujant kardolui Spellmanui, mišias giedojo prel. J. Balkūnas, pamokslą sakė šiemet jau specialiai apie pavergtuosius kraštus Msgr. T. J. Flynn.

Vėliavų iškilmes priešais J. Tautos atidarė Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininkas W. Germenii (Albanija), kalbė

jo New Yorke kongresm. Ogden R. Reid ir Lester L. Wolff. Ugningos nuotaikos įpylė prelato J. Balkūno kalba, kada jis nukreipė susirinkusių dėmesį į kitą gatvės pusę Jungtines Tautas. "Ten yra ir mūsų vieta — kalbėjo, — bet yra viena valstybė, kuri tam priešina — tai Sovietų Sąjunga, tęsdama pavergtųjų ir kolonializmą". Garsiakalbių sistema gerai veikė; aiškiai perdavė pavergtųjų himnus, o ypačiai prel. J. Balkūno kalba aidėte aidėjo nuo Jungtinių Tautų. Žmonių buvo daugiau nei kitais metais.

N. Y. Times tepriskaičiavo tik 150. Visame 28 eilučių ap

rašyme nesurado vietos nė kalbėjusių pavadėm suminėti.

Proklamacijos buvo paskelbė šių valstybių gubernatoriai: Kalifornijos, Connecticut, Iowa, Maryland, Michigan, Montana, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, N. Dakota, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, S. Carolina, Texas, Vermont, ir miestų majorai; Newark, New York, Worcester, Salt Lake (Utah), Madison (Wisc.).

Vengrijos kom. valdžia nuteisė 7 kunigus kalėti. Oss. Romano liepos 17 paskelbė aštrų kaltinimą Vengrijai, kuri nesilaiko pereinamųjų metų rugsėjo mėn. susitarimo su Vatikanu.

IŠEJO — Adlai Stevensonas

Adlai Stevensonas palaidotas liepos 19 su didele Amerikos ir J. Tautų pagarpa. Jo mirtis jo partijai, ypačiai liberalų sparnui, yra didesnis nuostolis nei Rooseveltienės mirtis — nors abudu rodėsi tarp jų populiariausi, autoritetingiausi. Nuostolis ir Johnsono vyriausybei, nes Stevensonas buvo pajėgus Amerikos reikalų gynėjas J. Tautose. Gal ne visada asmeniškai sutikdamas su vyriausybės nusistatymu, bet gynė jo jautai, įtikinamai, kartais temperamentingai. Buvo jauti, kad kalba jis pats įsitikinęs, o ne kartoją, ką parašė anoniminis autorius pareiškime. Tai buvo intelektualinė jėga, nepalyginanti su jo pirmtaku J. Tautose. Čia jis tiko, nes dalyvavo ir prie J. Tautų gimdymo 1945, būdamas valstybės sekretoriaus padėjėju.

Būti prezidentu nepasisekė, nors mėgino 1952, 1956, o 1960 net nebuvo nominuotas. Sakoma, kad jis negalėjo atlaikyti varžybų, nes respublikonų pusėje buvo neatlaikomas tada kandidatas — Eisenhoweris. Bet 1960 jis neatlaikė nė prieš Kennedy. Gal būt, nelaimėjo ir dėl to, kad jis buvo intelektualas, ironijos žmogus, aristokratas ir neveržlus, o minioje laimi toki kaip Trumanas. Trumanas ir prikabinė Stevensoną 1952 veržtis į prezidentus. Kai Stevensonas atsisakė, Trumanas išvadino neryžtingiausiu žmogumi.

NEŽINOMAM KOVOTOJUI PRIEŠ KOMUNIZMĄ Vengrijoje, Baltijos valstybėse, Vietname ir kt. atminti — tokia lentą Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininkas W. Germenii iškėlė New Yorko kongresmanam O. R. Reid ir L. L. Wolff, prašydamas, kad jį padėtų saugoti tokioje vietoje, iš kurios jį galėtų būti perkelta į rytų bei vidurio Europos valstybę, kuri pirmoji bus išvaduota iš sovietinės okupacijos.

Trumanas išvadino neryžtingiausiu žmogumi.

Stevensonas 1960 ne tiek norėjęs būti prezidentu, kiek valstybės sekretorium. To tikėjosi iš Kennedy, kuris betgi jį paskyrė tik atstovu į Jungt. Tautas. Kai J. Tautose Stevensonas mėgino savo politiką skelbti dėl kom. Kinijos, prez.

Kennedy teko jį prilaikyti ir leisti suprasti, kad jis ne savo politiką turi ginti, bet vyriausybės.

Prie Johnsono Stevensonas buvęs "laimingasis", nes Johnsonas jo nuomonės visada išklausydavęs, nors ir nepaklausydavęs. Stevensonas rengėsi trauktis į privatinį gyvenimą. Ir pasitraukė... liepos 14.

Tarp gausių užuojautų valstybės sekretoriui Rusk buvo pasiūstas ir Lietuvos atstovo Juozo Kajecko laiškas.

O bėgantieji į ateitį jau spėliojo kandidatus į Stevensoną vietą J. Tautose.

— Prancūzija liepos 19 pareiškė Amerikai protestą: esą Amerikos lėktuvus skraidė draudžiamoj srity viršum Prancūzijos atominių tyrimų vietovės ir fotografavo.

— Gen. Taylor liepos 20 teroristai mėgino susprogdinti — pakišo bombą. Policija laiku ją pastebėjo.

SANTO DOMINGO: nebenori tarpininkų

Dominikonų abidvi pusės kreipėsi į Saugumo Tarybą, kad iš Dominikonų būtų pašalinta Amerikos Valstybių Organizacijos kariuomenė. Jos nori pačios susitvarkyti. Atrodo, karinė junta galvoja, kad ta kariuomenė sukludo jai likviduoti perversmininkus. O perversmininkai galvoja, kad jie sukelis visą tautą prieš juntą ir remiami iš Kubos, karą laimės.

— Korejos buvęs prezidentas ir Korejos patriarchas Syngman Rhee liepos 19 mirė, sulaukęs 90 metų. Pusę savo amžiaus praleidęs kovoje dėl Korejos laisvės, mirė tremtyje, nes išlaisvinti korejiečiai surengė prieš jį perversmą.

— Rumunija einanti vis labiau nepriklausomai nuo Maskvos keliu. Joje galima dabar gauti Vakarų laikraščius — prancūzų, anglų, amerikiečių.

SAVAITĖ KALBOM IR DAINOM —

Lietuvos 25 metų pavergtimą aprašydamas, N. Y. Times pirmus informavo apie Atstovų Rūmų rezoliuciją, dėl kurios jaudinasi Pravdoje A. Sniečkus, o sovietai pripažįsta vykdę terorą

The N. Y. Times antru kartą skelbia plačią informaciją apie Lietuvą. Birželio 15 informavo, kas egziliu daroma Baltijos valstybių reikalu. Liepos 15 informuoja korespondentas

iš Maskvos, kas ten daroma Baltijos kraštų užėmimo 25 metų sukaktis.

"3 Baltijos kraštai mini 1940 inkorporaciją į Sovietus". "Visos savaitės iškilmes pradeda kalbom ir dainom", "Rusai atmeta JV Kongreso kritiką". Tokiom antraštemis pradėjęs, korespondentas nori informacijoje išlikti "neutralus" šiuo būdu:

"Simtmečio ketvirtis, praėjęs nuo sovietinio užėmimo, apibūdinamas diametraliai priešingais žodžiais, tariamais sovietinės sistemos draugo ir priešo.

"Draugui tai ūkinio ir kultūrinio suklestėjimo raida 'švietisioje socializmo saulėje'. Priešui tai tamsi era kolonialinės priepaudo, kurią vykdė svetima šalis, išnaudojanti ekonomiškai ir rusinanti vietines kultūras".

Apie Sovietų atsakymą Kongresui informuoja:

"Sovietinės spaudos straipsniai ir kalbos, žymėdamos Baltijos sukaktis, formuluojamos kaip atsakymai į Jungtinių Valstybių Atstovų Rūmų rezoliuciją birželio 21, kuria prezidentas raginamas "kreipti pasaulio opinių dėmesį Jungtinėse Tautose ir kituose atitinkamuose tarptautiniuose forumuose... į Estiją, Latviją ir Lietuvai paneigtą apsisprendimo teisę".

Korespondentas pakartojo čia Lietuvos kompartijos vado Antano J. Sniečkaus žodžius Pravdoje dėl "buržuazinių nacionalistų" ir jų "imperialistinių glėbių" (žr. juos vedamajame 3 pusl.).

Apie svečius ir "dovanas": Esa pagal Baltijos kraštų laikraščius dešimtys tūkstančių estų, latvių ir lietuvių suplauks į savo sostines iškilmių. "Emigrantai ir kiti kilimo iš Baltijos kraštų, tarp jų amerikiečiai, yra laukiami kaip svečiai".

"Iškilmių garbei pirmieji šių metų abrikosų siuntiniai iš sovietinių respublikų Moldavijos ir Armenijos pasiekė Baltijos šiaurinius krantus. Vagonai su Bulgarijos pavidorais, sakoma, taip pat eš kelyje".

Apie terorą: Korespondentas primena Baltijos valstybėse vykdytą terorą ir dabar sovietinių atstovų pažūras į jį: "Dabartinių metų sovietiniai atstovai pripažįsta, kad teroras ir nepateisinamos deportacijos ejo su sovietinės valdžios įvedimu 1940 ir vėl 1944 vokiečių okupacines jėgas išvarius.

"Išsiskimai priskiriami Stalino laikų "asmenybės kultui" ir valdžiai Lawrentijaus P. Berijos, tada Sovietų slaptosios policijos šefo, bei jo agentų. Vienas iš Berijos bendrininkų (atkelta iš 3 psl.)

Visa įtampa dėl Vietnamo remiasi š. Vietnamo ir kom. Kinijos įsitikinimu, kad Amerika karo Vietname neatlaikys ir reikia tik spausti iki galutinio Amerikos kapituliacijos. Amerikos politika rėmėsi įsitikinimu, kad reikia tik truputį paspausti, ir š. Vietnamas ims derėtis dėl neutralumo. Sis įsitikinimas pasirodė klaidingas. Maskvos politika remiasi siekimu nesivelti į karą su Amerika, bet duoti š. Vietnamui tiek paramos, kad jis alintų Ameriką ir įjeltų ją į stipresnį konfliktą su Kinija.

Mariner 4 pasisekimas pradžioje amerikiečius. Tačiau gali rodytis keistybė: jeigu Marsą būtų nufotografavę sovietai.

"TEN YRA MŪSŲ VIETA..." kalbėjo prel. J. Balkūnas liepos 18, rodymas į Jungtines Tautas.

VIETNAME — pablogėjo, reikės mobilizacijos, iki prieis prie derybų

Apsaugos sekr. McNamara liepos 20 grįžo po 5 dienų inspekcijos Vietname. Pareiškė, kad padėtis pablogėjus, palyginti su ta, kurią buvo radęs prieš 15 mėnesių lankydamas. Pagausėjo teroras, padidėjo komunistų skaičius. Labiau nutraukiamas susisiekimas. Bet Amerika turi tęsti savo įsipareigojimus. Spėjama, kad McNamara siūlys prezidentui paskelbti dalinę mobilizaciją ir didinti kariuomenės skaičių Vietname. N. Y. Times pakartojo gaudą, kad gali būti didinama iki 200.000.

Amerikos politika, kad daliniu spaudimu ir daliniu bombardavimu privers komunistus derėtis, laikoma bankrotavusi. Dabar turi ateiti naujos politikos tarpas.

Maskvoje Averell Harrimano pasikabėjimais liepos 15 su min. pirm. Kosyginu, kitom die

nom su kitais pareigūnais, neatrodo, kad būtų pakeitusi Sovietų nusistatymą dėl Vietnamo. Kosyginas Rygoje liepos 18 kaltino Amerikos "agresiją" Vietname. Brežnevas liepos 20 Rumunijos komunistų partijos kongrese ragino Kinijos komunistus baigti ideologinius ginčus ir jungtis su Maskva kovai prieš Jungtinių Valstybių "agresinius veiksmus". Bet Kinijos atstovas sutiko tą raginimą šal-tai. Kinai įtaria, kad sovietai tik politikuoja ir nesą pasiryžę rimtai stoti prieš Jungtines Valstybes.

Š. Vietnamas atmetė Anglijos tarpininkavimą organizuoti derybas dėl Vietnamo. Tačiau pakvietė Ghanos prezidentą Nkrumah atvykti. Nkrumah, taip pat politikuo-damas, liepos 20 pasiuntė tik savo misiją pro Maskvą ir Pekingą į Hanoi.

Kaip Aleksis gavo iš Amerikos palikimą

Aleksis yra dar jaunas, gana simpatiškas vyras, apie 30 metų amžiaus. Studijavo elektrotechniką ir buvo gavęs neblogą vietą viename radijo aparatų fabrike. Valdžia davė jam porą kambarių mišiniškame darbininkams pastate, triukšmingame darbininkų rajone. Gyveno su žmona Rože ir dviem vaikais bei dideliu rūpestiu ir siekimu. Pasitenkino tuo, ką davė valdžia: tarnybą, maistą, pastogę ir kartą savaitę restoraną ar kavinę. Bet vieną sekundę milicininkai, anksti atvykę į fabriką tikrinti darbininkų, nerado Aleksio savo darbovietėje. Valstybė, juo nusivylusi, pasiuntė už spygliuotų vietų į koncentracijos stovyklą. Ten išbuvo trejus metus ir tik dėl amnestijos negavo dar kitų trejų metų priedo — išėjo į laisvę. Bet dabar Aleksis jau buvo „juoda avis“ — „darmojiedas“ (veltėdis), kaip tokius vadina Sov. Sąjungoje.

Asmuo, kuris papasakojo savo istoriją vienam patikimam sveikščiui — turistui, gyvena Sov. Sąjungoje. Todėl šiame aprašyme nutilime jo pavardę ir gyvenimą vietą. Pavadinime jį paprastai — Aleksis.

Atoslūgio metu, socialistinis teisingumas, gražino Aleksui laisvę, vėl davė darbą. Šį kartą viename viešbutyje elektriko. Gavė ir kambarį sename rūsyje. Pažeminimas, tarakonai, voratinkliai, už užuolaidas senis pensininkas, kuris nuolat stebėdavo Aleksio intymų gyvenimą, o naktį baisiai kosėdavo, dar buvo pakenčiami dalykai. Blogiausia buvo tai, kad jis ir žmona turėjo vakare nusirengti ir anksti rytą apsirengti tamsoje, nes senio akis juos sekiojo visą laiką pro plyšį. Kada pradėjo dingti metaliniai virtuvės indai, o buvo aišku, kad juos vagia senis; neliko nieko kito, kaip per indų auseles perdina Sov. Sąjungoje.

na. Kai tai buvo padaryta, vagystės liovėsi.

Ir dabar Aleksis ypatingu rūpesčiu neturėjo. Apie rytojų negalvojo: viskas yra šiandien, o tie kasdienos rūpesčiai buvo: sumažinti darbo nuovargį, pasirūpinti šį tą geresnio pavalgyti. Alga, tiesa, maža, bet gaunama kiekvieno mėnesio gale, yra pastogė ir vaikams valdiškas darželis. Skurdas, senatvė, netgi silpna sveikata nekelia rūpestio. Juk pagaliau to pilko gyvenimo gale vistic mirtis, tas galutinis užmokestis, kurį reikia sumokėti kaip sąs-

kaitą anksčiau, negu išeisi iš restoraną. Vienintelė Aleksio pramoga buvo šeštadieniais nueiti į restoraną ir pasigerti.

Ateidavo tada į mažą restoranėlį su žmona, užsisakydavo alaus ir prasėdėdavo tol, kol galvoje imdavo sukstis. Paskui abu po ranka klypuodavo namo. Savaitgaliais tokių keliauninkų namo vėl šeštadienio vakarą galima matyti kiekviename Sov. Sąjungos mieste. Jie visi panašūs: ramūs, šeimyniški ir bailūs. Ir vis po du: vyras su žmona, brolis su seserimi, sužiedotinis su savo būsimąja. Taigi ir Aleksis reguliariai nusigirdavo ne vienas, o su žmona kartu. Abiem kažkaip drąsiau. Grįždavo vėl šeštadienio vakarą, svyruodami pro akis atlaidžių milicininkų, kurie atrodydavo nieko nematę. Chruš-

čiovo atėjimas į valdžios viršūnę atnešė Aleksui galimybę niekam neužkliūvant, pasigerti ir bent trumpam laikui pamiršti viską.

Ir taip šeštadienis po šeštadienio. Bėgo mėnesiai, slinko metai. Šiaip jau nieko naujo. Viešbutyje su juo elgėsi neblogai. Jo viršininkas, kurio žinioje elektros laidai, atrodo buvo užmiršęs, kad jis kitados buvęs „darmojiedas“, sėdėjęs už spygliuotų vietų. Draugas viešbutio vedėjas irgi nesidomėjo ir nesirūpino Aleksio praeitimi. Buvo viešbutyje kartais gana simpatiški turistų amerikonių, kurie jį pavaišindavo amerikoniškomis cigaretėmis, kai ateidavo į jų kambarius pataisyti elektros ar pakeisti perdegusios lempučių. Bet pereitų metų viena žiemos popietį, įvyko nelauktas ir netikėtas posūkis Aleksio gyvenime.

Milicininkas prisistatė apie

ketvirtą valandą: pasibeldė ir įėjo. Aleksis buvo ką tik grįžęs iš viešbutio. Rankoje dar laikė muilo gabalėlį: rengėsi prausitis laukdamas, kol senis išeis iš prausyklos. Milicininkas netardamas nė žodžio, padavė kvietimą. O jame buvo parašyta, kad sekančią dieną 7 val. turi Aleksis pristatyti į milicijos būstinę. Tik tiek, be jokio paaiškinimo. Sov. Sąjungoje paaiškinimų niekas neduoda, ir jie nereikalingi.

Aleksis palaukė, kol grįš žmona iš fabriko drauge su vaikais, paimtais iš mokyklos. Tas vakaras buvo keistas. Žmona rado Aleksį susirietusį lovoje, su pakvietimu rankoje, su tuščiu žvilgsniu akyse. „Tai jau“, tarė Aleksis. Žmonai teko tik pažvelgti į kvietimo lapelio spalvą, ir ji viską suprato: vos sulaukė neparkritusi, atsiremdama į sieną. Jos veidas nesiskyrė nuo sienos spalvos. Tačiau tą vakarą vakarienė buvo šventiška: mėsos, sviesto ir konser-

vuotų vaisių. „Ak pagaliau, vis tiek; bent kartą pavalgykim“, tarė žmona ir išėjo pirkti pramatyto skanumynų. Bet vakarienės metu žmona neišlaikė: ėmė isteriškai verkti. Raudono ir vaikai, sėdėdami ant tėvų kelių ir šniukšdami nosis, išspas raudona uoگیene. Senis tą naktį negrįžo. Aleksui tuoj kilo įtarimas, kad jis viską žino, ir todėl norėjo tą naktį palikti juos vienus su savo rūpesčiais.

(Bus daugiau)

— Juozas Kojelis, Los Angeles, Calif., Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybės narys, neseniai savaitę laiko praleido Chicagoje ir Toronto mieste, Kanadoje, kur turėjo pasitarimus rezoliucijų žygio reikalais su Rezoliucijoms Remti Komiteto nariais ir rėmėjais. Sugrįžęs į Los Angeles, liepos 9 Komiteto direktorių tarybai padarė pranešimą iš savo pasitarimų Chicagoje ir Toronte.

Prisidėkime prie laisvės iškovojoimo Lietuvai, Latvijai ir Estijai

Senatorius Pell (D. - R. I.) ragina visus senatorius tuoj praveisti vieną rezoliuciją ir Senate. — Visi lietuviai kviečiami jungtis į žygių už rezoliucijos pravedimą JAV-bių Senate

Los Angeles, Calif. — „Jei Atstovų Rūmai galėjo praveisti vieną iš įneštų rezoliucijų Pabaltijo kraštų išlaisvinimo reikalui, galime padaryti ir mes čia. Senate. Priimkime Atstovų Rūmų praveistą rezoliuciją ar vieną iš įneštų rezoliucijų Senate ir konkrečiai prisidėkime prie laisvės iškovojoimo Lietuvai, Latvijai ir Estijai“. — tais žodžiais neseniai kreipėsi senatorius Claiborne Pell (D. - R. I.). Senato užsienio reikalų komisijos narys ir rezoliucijų žygio rėmėjas, į visus senatorius, ragindamas praveisti rezoliuciją ir Senate Pabaltijo kraštų bylos klausimu.

Atstovų Rūmuose praveista rezoliucija (R. Con. Res. 416) įteikta Senato užsienio reikalų komisijai (Senate Committee on Foreign Relations), kuriai vadovauja senatorius J. William Fulbright. Tos komisijos rankose yra ir visos kitos rezoliucijos, įneštos Senate. Paspauksime laisvuoliais senatorių Fulbright ir visus tos komisijos narius.

Štai tos komisijos nariai: J. William Fulbright (Chairman; iš Arkansaso steito), Russel B. Long (La.), John J. Sparkman (Ala.), Mike Mansfield (Mont.), Wayne Morse (Ore.), Albert Gore (Tenn.), Frank J.

Lausche (Ohio), Frank Church (Idaho), Stuart Symington (Mo.), Thomas J. Dodd (Conn.), Joseph S. Clark (Penn.), Claiborne Pell (R. I.), Eugene J. McCarthy (Minn.), Bourke B. Hickenlooper (Iowa), George D. Aiken (Vt.), Frank Carlson (Kansas), John J. Williams (Del.), Karl E. Mundt (S. Dak.) ir Clifford P. Case (N.J.).

Užverskime juos visus šimtais laiškų; rašykime visi, kurie tik galime laikyti plunksnų kotą rankoje. Jiems visiems laiško turinys turėtų (ar galėtų) būti maždaug toks:

The Honorable (senatoriaus vardas ir pavardė)
Senate Office Building
Washington, D. C., 20515

My dear Senator:

The House of Representatives has recently adopted the **House Concurrent Resolution 416** that calls for freedom for Lithuania, Latvia, and Estonia. I kindly ask you and other members of the Senate Committee on Foreign Relations to act favorably and without delay on the aforesaid Resolution of any of the similar resolutions that are pending before your Committee. Please expedite this cry-for-liberty legislation and send it to the Senate for its adoption. Thank you.

Sincerely,

(Parašas
(Vardas ir pavardė)
Rašykime visi! Atlikime tai dar šiandien!

I T.

VASARIO 16 GIMNAZIOJE Vokietijoje paminėta Lietuvos pavergimo 25 metų sukaktis. Iš k. į d. — E. Simonaitis, Tėv. A. Bernatoniš, kun. Br. Liubinas, inž. J. Valiūnas, kun. J. Steponaitis, J. Norkaitis, senj. Karvelienė ir dr. P. Karvelis.

Pavėlintas ginčas: Verdi ar Sasnauskas?

SPAUDA

Pasekant, koki klausimai per porą savaitę žadino spaudos diskusijas ar bent dėmesį, tenka sustoti pirmiausia prie muzikinės šventės Chicagoje minint birželio 13 Lietuvos partizanų.

Naujienose birželio 19 muzikas Juozas Strolia kritikavo pasirinkimą: kam Verdi Requiems, geriau jau Č. Sasnausko Requiems! N. Lietuvoje birželio 30 J.K. pritarė bent ateičiai: „mažiau rūpinkimės svetima muzika ir daugiau savąja lietuviška“. Naujienose liepos 1 Alfonso Nakas pažūrėjo propagandistai: publiką veikia Verdi patraukliai; visi bilietai buvo išpirkti, ir dalyvių entuziazmas po koncerto rodė, kad jie ne-

apsivylę. Bet dar svarbesnis argumentas prieš kritiką: kodėl Strolia „neišėjo protestuoti prieš Verdi Requiems... kuomet šis kūrinys tik buvo pradėtas repetuoti?“

Dėl antro kūrinių, dėl B. Markaičio „Vilniaus varpų“ Naujienos paskelbė **Chicago Tribune** atsiliepimą — neigiamą; tai pasenęs nemodernus kūrinys, nors tarp lietuvių B. Markaičio muzika įskiriama į moderniosios eiles. N. Lietuvoje J. K. tą atsiliepimą įvertino kaip „perdėtą tendencingą ir piktos valios asmens rašinį“, ir kurį tegalima reaguoti protesto laiškais redakcijai. Bet apgailestavo, kad ir Naujienose Strolia ir Drauge Chomskis pasisakė apie Markaičio kūrinį „tik bendrom frazėmis“. Vertinimas taip ir paliktas be „taško pastatymo“.

Rezoliucijos ir dantys

Naujienų specialus rūpestis, kurio neturi kita spauda, yra opozicija prieš Rezoliucijoms Remti Komitetą, kuris siekia, kad Kongresas priimtų rezoliucijas Baltijos valstybių klausimu. Po eilės metų komiteto akcijos pasirodė konkretūs rezultatai: Atstovų Rūmai birželio 21 priėmė rezoliuciją. Tada Naujienos birželio 28 vėl ėmė niekinti L. Valiuką (rašė: Valuką!) ir komitetą ir aiškinti: „rezoliucijų komisija nieko bendro neturi su atstovų priimta rezoliucija... Rezoliucija buvo praveista visai kitokių jėgų“.

Palikdamas Naujienom tikėti anom „kitokiom jėgom“, Draugo humoristas Naujienų padėjęs įvertino taip: „Gi tą dieną, kada kongresas 293 balsais pasisakė prieš komunizmą, „Naujienos“ po redaktoriaus nuotrauka išspausdino tokią žinią: „Praėjusį šeštadienį dr. P. Grigaičius pradėjo skaudėti dan-

ti“. Mūsų manymu, tai įvyko nuo dantų griežimo prieš rezoliucininkus“.

Washingtono žygis ir kibiceriai

Dirvoje K.B. Naujoko apžvalgos gavo specialų vardą. Jose autorius mėgsta dienos faktus vertinti vis kitaip nei daugumai — nuvertindamas, kas kitiems rodosi vertinga. Nuvertino ir žygių Washingtonan, jo iniciatorių pavadindamas žydišku vardu „kibiceriais“, t. y. tokiais, kurie nekortuoja ar neturi pinigų kortuoti, bet kurie stovi už kortuojančių nugarų ir vis patarinėja, kaip kortuotojai turėjo ar turi kortuoti. Tokiais „kibiceriais“, pasak Naujoko, buvo ir žygio rengėjai, toki esą ir visi „veiksniai“ už didžiąją politiką kortuojančio prezidento Johnsono nugaros.

Toje pačioje Dirvoje Vytautas Abraitis apsuoko lazda antro galu: išaiškino, kad žygio rengėjai buvo tikrieji kortuotojai, tikrieji lošėjai, o tik jis, Naujckas, tesas „kibiceris“. Jo „kibiceriavimas“ reiškiasi jau ne pirmas sykis. „Tačiau lošėjai (nors ir menki) kibicerių nemėgsta ir jų patarimų neklauso“, atsuka V. Abraitis K. B. Naujoko žodžius prieš jį patį.

(nukelta į 5 psl.)

Cafe Geiger
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428
Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
„vairių progų: vestuvių, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacin 7-4677

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkite akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5 1/2%)
Skolintis automobiliams, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospektų ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0500.
Darbo valandos: Siokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

FOTOGRAFAS Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLENmore 2-0029

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas. EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGSCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New York — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewood — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijs — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempstead — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

RŪTOS ansamblio dalyviai iš New Jersey Blue WaterManor vasarvietėje plaukia Lake George ežeru. Prieky vasarvietės savininkai Slyvynai, užpakalyje prof. J. Zilevičius ir kiti. Krante matosi pati vasarvietė. Vasarvietės telefonas 518 NH 4-5071. Nuotr. V. Maželio.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKĄ, LDB
ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCIJOS KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuolaidas. Neįskaitoma straipsnių saugomi ir grąžinami autoriams prasat. Pavardės pasirašyti straipsniai nebūtinai atspindi redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Liepos 21 Lietuvoje

Lietuvon išvyko iš Amerikos apie 70 asmenų. Išvyko į Lietuvos pavergimo 25 metų šventę. Išvyko betgi ne tie, kurių norėjo Kremlius įgaliojimai.

Norėjo sulaukti jaunimo. Labiausiai iš naujosios ateivijos. Nurodinėjo net pavardes, kurie jiems pageidaujami. Žadėjo nemokamą kelionę.

Jų nuvykimas turėjo būti aiškinamas: matot, jaunoji karta su mumis...

Tačiau nieko iš tų norų neišėjo. Turėjo tenkintis tais pačiais senosios ateivijos senaisiais komunistais ar prokomunistais, kurie neturi įtakos net tarp senosios ateivijos jaunimo.

*

Per 25 metus Kremlius nenustojė siekti gauti "pažymėjimą" iš Vakarų, kad nepriklausoma Lietuva mirė, galima ją laisvinti ir palikimą perduoti Kremliui, kaip tai buvo "nutaręs" liepos 21-22 prieš 25 metus "liaudies seimas".

Tokio "pažymėjimo" nesulaukdamas, Kremlius ėmėsi Lietuvos kapitalą dalim persirašyti į savo sąskaitą: eile ūkinio gyvenimo sričių išėmė iš Lietuvos veikiančios administracijos ir prisijungė tiesiai prie Maskvos; tokias įstaigas kaip Lietuvos mokslų akademija pavertė Maskvos mokslų akademijos satelitu, vis dažniau Lietuvos vardo vietoj pakeičiamas "Nemuno kraštas" — lyg carų laikais "severo-papadny kraj".

Buvo pastebėta, kad tarp gyventojų, ypačiai tarp jaunimo kelia ironiją nuolatinės kalbos apie vyresnįjį brolių. Paskutiniai metais padėk "broliui" imta keisti į padėk "broliškom tautom". Reikėjo sudaryti išpūdį, kad Sovietų Sąjungoje visi lygūs. Taip mėginta daryti, net skelbiant 25 metų sukaikties atsisveikinimą. Taip patogiau jaustis Maskvos pareigū-

nam prieš vietos gyventojus ir prieš užsienį, kuris Lietuvoje leidžiamą spaudą paseka. Bet to nejučia ar nenori jausti pati Maskva. Maskvos Pravda išdavė vėl tikrąją liniją savo vedamajame, kurį turėjo pakartoti ir Vilniaus Tiesa: "Rusų tautą mes laikome cementuojančia jėga, kuri vienija Tarybų Sąjungos tautas" (birželio 8).

Taip, ir vėl Rusiją, Rusiją ugeber alles... Toki Kremliui prisipažinimai patvirtina Vakaruose įsitikinimus apie rusų stiprinamą dominavimą, kuriam Kremlius taip nori gauti "pažymėjimą" iš Vakarų.

*

Atstovų Rūmai birželio 21 surašė kitokį pažymėjimą: Lietuva gyva ir reikia jai leisti gyventi; gana Kremliui dusinimo!

Tokios rūšies pažymėjimas, ypačiai prieš laidotuvių šventę Vilniuje, suneraminio ne tik Vilniaus Tiesą. Ir vyriausias Lietuvos laidojimo duobkasy Ananas Sniečkus Maskvos Pravdoje pasipiktino, kad "mūsų laiminga šventė sukelia pikta reakciją tarp buržuazinių nacionalistų ir jų imperialistinių glėbėjų. Imperialistai ir buržuaziniai nacionalistai stengiasi smelžti tarybinę santvarką Lietuvoje, vaizduoti ją kaip "ckuputą". Jie nori pasėti nesantį tarp mūsų šalies tautų ir atitraukti lietuvius nuo broliško Sovietų Sąjungos tautų".

Painformavo Sniečkus gerai. Jo vadnami nacionalistai ir jų glėbėjai tikrai ir tenori, kad lietuvių tauta būtų nepriklausoma, o ne "pricementuota" prie rusų tautos. Manome, toks noras ir visos Lietuvos.

Linkime, kad su tokiu noru išvyktų iš Vilniaus ir tie, kurie buvo sukiesti į okupacijos iškilmės.

Nerimas dėl sustingimo, kuris yra apėmęs toje ar kitoje vietoje bažnyčios veiklą, vis labiau pastebimas Amerikos katalikų spaudoje.

Nerimas kyla prieš lengvą džišką optimizmą, kad viskas gerai, prieš neįsivaizduojamą gyvenimo dinamiką, kurioje vis atstūmėja socialiniai santykiai, rašiniai, religiniai, bažnytiniai.

Tas nerimas pakursto jautresnius pulti į gyvenimo srovę ir joje aktyviai reikštis, vienus tuo sužavint, kitus piktinant.

To nerimo prasiveržimus stebime kaip kibirkštis prertijoje.

*

Chicago 18 kunigų paskelbė kaltinimą majorui Richard J. Daly, kad jis įžeidęs rasinės demonstracijos dalyvius gegužės 27. Įžeidęs savo tvirtinimu, kad "daugelis demonstracijoje dalyvavusių buvo komunistai" ir kad "komunistų pinigais buvo finansuojami protesto kasdieniniai žygiai bei sėdėjimai". Demonstracijos dalyvių dalis buvo sumiuti. Tarp jų ir du kunigai.

Kunigai savo pareiškime dėstė, kad jie savo dalyvavimu demonstracijoje protestavo prieš švietimo superintendentą Benjamin Willis, kurį laiko svarbiausia kliūtis mokyklų integracijai (baltų ir juodų sumaišymui). Esą "pilietinių teisių sąjūdis yra vienas iš giliau-

sių Jungtinių Valstijų istorijoje religinių sąjūdžių". Atsakdami, kad kunigai galėjo čia bendradarbiauti su komunistais, jie rėmėsi popiežiaus John XXIII Enciklika Pacem in terris sakiniu apie katalikų bendradarbiavimą su "asmenimis, kurie nėra Kristaus tikintieji ar kurių tikėjimas yra klaidingas", laikinės gerovės reikaluose.

Chicago arkivyskupijos įstaiga paaikšino, kad kunigai demonstracijoje dalyvavo savo asmenine atsakomybe kaip individualūs piliečiai.

Nuo Selmos įvykių tiki kunigų epizodai gausėja. Jie reikią individualiai, be hierarchijos bendros direktyvos; daugiau remiami, nejuo priklaikomi.

*

Lotynų Amerikoje kitoki epizodai. Kas iš to, kad atskiri hierarchai skelbia socialinės reformos reikalą, dalina savas bažnytnines žemes. Bet nėra, kas tuos hierarchų balsus nušėla į mases ir ten juos pavertčia darbais.

Tėvas John Burns, O.M.I. iš Sao Paulo palygina "The Tablet" Brooklyno ir Sao Paulo vaizdus. "Išėini sekmadienio rytą į Brooklyno gatves ir randi tūkstančius žmonių įeinančių ar išėinančių iš bažnyčios... Bet išėik į Sao Paulo gatves sekmadienio rytą ir nerasi jokių judėjimo. Namai pilni ka-

talikų, miegančių iki vėlomos. besirengiančių ar besiskutantių... Sao Paulo yra pirmiausias pasaulio miestas. Pukiausia architektūra. Gal kitos tokios niekur nėra... Pilna profesionalų. Gerai organizuota pramonė. Bet tikėjimo pamokymas daugumai baigiasi su pirmosios komunijos priėmimu".

Nėra kas moko. Nėra kunigų.

Popiežiaus paskatinimu, prie Amerikos katalikų universiteto Washingtone veikia centras, kuris ruošia savanorius lotynų Amerikai. Jų įstojo 78 — dukart tiek, nei buvo laukta. Daugiausia mokytojų.

Tai būsimoji J. Valstybių katalikų tauta lotynų Amerikai.

Lotynų Amerikos Caritas savo anbroje konvencijoje Kolumbijoje ragino megsti "dialogą" tarp vyskupų, kunigų ir pasauliečių. Dialogas buvo siūlomas dėl to, kad "katalikai dažnai yra visai pasyvūs šios dienos socialinėm problemom". O apie tas problemas lotynų Amerikos katalikų informacijos direktorius Tėvas J. Michenfelder taip informuoja:

Beveik visuose lotynų Amerikos miestuose su 100,000 gyventojų ar daugiau tik ketvirtadalis gyventojų priklauso prie turtingos ar vidutinės klasės, kiti gyventojai priklauso prie masės, kuri skursta, alksta, yra be pastogės, bemoksliai, ligų

kankinami ir negali sau pagelbėti. Siena, kuri skiria turtinguosius nuo vargšų, yra ne tiek pinigais, kiek apatija, nemoras ar nepajėgumas suprasti, kad ši siena turi būti pašalinta. Jai pašalinti galėtų daug padėti propaganda, laikraščiai, radijas. Bet katalikų bažnyčia šių priemonių nevaldo. O jeigu ir turi jas, tai neturi jokios įtakos. Nurodė, kad viename mieste pasaulietinio pobūdžio 7 laikraščiai turi bendrą tiražą 550,000, arkivyskupijos

laikraštis 5,000. Kitame mieste dvi katalikų radio stotys veikia jau 6 metai, bet turi tik 1,9 proc. visų radio klausytojų. Jis teranda išėjį — su pažangiom mintim apatijai nugalėti reikia eiti į pasaulietinę spaudą.

Viena pažanga: 7 kraštuose (Kolumbijoje, Guatemoje, Panamoje, Meksikoje, Peru Čilėje ir Brazilijoje) jau sukurta katalikų centrai, kurie imasi organizuoti informaciją. Tik ar apatiją nugalės laiku?

SAVAITĖ KALBOM IR DAINOM

(Atklepta iš 1 psl.)

Vladimir G. Dekanov, kuris kaip Sovietų diplomatas prižiūrėjo Lietuvos užėmimą, buvo likviduotas su Berija 1953 gruodžio mėn. po Stalino mirties.

"Velionis Andrei J. Višinsky, tada min. pirmininko pavaduotojas, kuris atliko tokią pat rolę Latvijoje, kaltinamas dėl jo teisinių principų, kurie, sakoma, padrasinę Stalino terorui.

"Velionis Andrei A. Zdanov, Leningrado partijos vadas, kuris prižiūrėjo Estijos prijungimą, siejamas su Stalino kultu".

Apie Baltijos valstybių nepriklausomybę informacijos pabaigoje: "Baltijos respublikos, kurios buvo senosios carinės imperijos dalis, atsiskyrė nuo Rusijos 1920 po trumpo sąmyšio ir trumpai išsilaikiusių so-

vietinių režimų, atsiradusių po bolševikių revoliucijos".

*

Nors korespondentas norėjo būti "objektyvus", bet paskutiniuo tvirtinimu pasitarnavo bolševikams, kartodamas jų skelbiamą istoriją. Bolševikai aiškina, kad sovietinis režimas Lietuvoje veiklą jau nuo 1918 — tada 1918 gruodžio 16 buvo paskelbta V. Mickevičiaus Kapsuko "laikinoji revoliucinė darbininkų ir valstiečių vyriausybė", — tik "buržuaziniai nacionalistai" ir Vakarų "imperialistai", tarp jų ir amerikiečiai, suklidę jos veikimą. Šioj vietoj primintinas faktas, kad Kapsuko "vyriausybė" buvo sudaryta ne tautos atstovybės, bet komunistų partijos; kad tautos atstovybė Lietuvos Taryba jau 1918 vasario 16 buvo paskelbusi nepriklausomą Lietuvą; kad taryba 1918 lapkričio 2 buvo paskelbusi laikinąją vyriausybę, kuri organizavo savanorius prieš raudonąją armiją, nešančią Lietuvai Kapsuko valdžią... Taigi iš to "trumpai išsilaikiusių sovietinių režimų" visai tautos nebūvo.

Pasitarnavo korespondentas ir N. Y. Times skaitytojams, nes jis priminė Atstovų Rūmų birželio 21 rezoliuciją, kurią lig tol šis dienraštis buvo nutylėjęs. Pasitarnavo skaitytojui gal ir tuo, kad priminė pačių sovietinių atstovų prisipažinimą dėl teroro, deportacijų Baltijos kraštuose. Nors dabartiniai atstovai atsakomybę verčia už tai Stalinui, Berijai, Dekanovui ir kt., kurie jau negyvi, tačiau apdairėsnis skaitytojas pats pasidarys išvadas: grobiuku tai pasmerkė, bet jų grobį sau nori pasilaikyti.

BOSTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ SAMBŪRIS, vadovaujamas Onos Ivašienės, šoks tautinius šokus per lietuvių dieną Kennebunkporte, Maine, rugpjūčio 1. Nuotrauka P. Plisknio.

MIESTELIS,
KURIS
BUVO
MANO

NELE
MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(4)

Ir tame vienišumo nusiminime, ji priglaudė tą, kas vienintelis buvo su ja — savo vaiką, ir priglaudė kitą negu pirmą. Tačiau nūnai jis buvo šaltas daiktas. Kaip rasa, kaip ledas jis gulėjo ant jos veido, ir ūmai išmatavo, ką padarė, ir suspiegė per visą mišką nesileidama. Tačiau nei aidas atsiliepė, nei kūdikis sujudėjo. Ji laikė jį savo rankose ir glaudė prie širdies, ji pūtė ir šildė jį kvapu, ir unktė iš skausmo. Nūnai viskas buvo vistiek — žmonių panieka, tėvo rūstybė, mylimojo atmetimas. Terūpėjo vienas dalykas, vienas tebuvo svarbus žemėje ir danguje — kad būtų gyvas jos sūnus.

Dangus, dangus! Viešpats turėjo pagelbėti ir išgirsti. Ji atsiklaupė ir iškėlė aukštyn kūdikį, kaip auką. Ji šnibzdėjo jam: — Melskis ir tu! Prašyk, kad būtų gyvas! — ji kalbėjo melkas, tokių nebuvo girdėjęs niekas ir ji pati. Ir per maldą tarytum kitas balsas, jos pačios balsas, išterpdamas, minėjo tai, ką ji buvo užmiršusi — nuodėmės. Ji užmūšė.

Ji nuždė savo sūnų, ir jai nebuvo stebuklo — nebuvo prasmės melstis — ir jos širdis buvo šalta ir prie-

kaistavo be atlydos: kad ji būtų sudrąsėjęs vilkas; kad jis būtų gimęs negyvas; kas tik nori, galėjo užmušti, bet tik tai ne motina. Tačiau tikrai motina ji nuždė.

Ji neatsiminė, kaip ir kada užmigo tą naktį, tačiau atėjo rytmetis, ir ji pabudo virpėdama: šalna buvo miške, ant žolės, kaminų ir ant jos sūnaus blakstienų, ant jos vaikiuko plaukų. Nieko nepadėjo, kad jis buvo miegojęs jos glėbyje — jis buvo sustyręs, kaip ledo varveklis.

Ir dienos šviesoje ji vėl pradėjo galvoti apie gyvenimą ir tėvą. Ir neliko nieko kito, kaip baigti pradėtą nuodėmę — reikėjo užkasti vaikutį. Kur? Ji paliko čia visą savo turtą ir išėjo paieškoti vietos, tačiau po kelių žingsnių grįžo — ji neišdriso palikti jokio savo pėdsako, ji pasiėmė ryšulį į vieną ranką ir ant kitos — sūnų, ir jai atrodė, jog gali pati save matyti, kaip, štai, per mišką žengia motina, nešdamosi vaiką, ir eina taip rimtai, taip garbingai.

Ji ieškojo ilgai, ir vis vieta netiko. Ir jai taipgi rodėsi, jog ir tas, kuriam ta vieta buvo ieškoma, tyliai prieštaravo ir neleido sustoti jai. Kol atėjo iki mažos erčios, kelių eglių tankmėje, ir galėjai matyti, kad žemė ten drėgna ir minkšta, ir minkštas medžių lingavimas pašakėse ir viršūnėse, lyg pleventy vystykla.

Bet ji negalėjo jo susupti nieku. Manė ji juk kartais gali atsitipti, kad kaip nors jis būtų atkastas ir tada ieškoti, kas padarė taip, ir atsektų pagal daiktus. Juk tie, kurie ieško nusikaltėlių iš visko moka pažinti. Ji nebėgali daugiau vargų užsitraukti, negu jau turi.

Dabar ji kapanojosi kasdama kapelį — nieko ji neturėjo savo turtų ryšulyje, jokio įrankio, kas tikėtų tokiam darbui — tik veidrodėlis, ir pusiau sulūžęs lenktinis peilis. Neišgalėjo jie net duobelės išrausti, nei medį pasidrožti pavyko. Ir ji atsiklaupė ir kasė rankomis.

Ilgai ir sunkiai ji darbavosi, nuaprakaituodama ir sumukdama akimojais iš nuovargio. Tačiau duobė atrodė vis perslesna. Kiaurą dieną ji dirbo, kol pasakė sau: gerai. Yra tokia gili duobė, kad ir ji pati išsistektų, ir nesurasu jo niekas iki Paskutiniojo Taismo. Tačiau, kai ji pakėlė kūnelį guldyti į kapą, mažą kūną, kuris buvo buvęs raudonas kaip uoga ir dabar tarsi kalkių gabalas, jis taip susigraudeno, jog nepajėgė įsivesti nuoga, kad jis dar labiau šaltų, kad odą užgrūtų žemė. Ji ištraukė iš ryšulio savo marškinus, gražiausius, išėiginus iš motinos krautinių ploniausių drobelių, ir apvilko jį. Ir jis atrodė jai toks pralinksmėjęs, paskendęs savo motinos apdare, kad ji pati nusišypsojo. Paskui užsimerkė ir taip pagraibomis, uždaromis akimis, kad nereiktų ma-

tyti, nuleido jį atsargiai į duobę. Ir užkasė žemėmis, ir užklojo atnešius žaliomis kepėmis ir užbarstė skujomis. Niekas negalėjo žinoti, kad čia buvo buvusi at-rausta žemė. Ir šitas miškas buvo toks tankus, toks nekertamas, neganomas. Vargiai kas čia užkylsdavo, nebent medžiotojas ar labai retai miško sargas, probėgomis Ramu čia jam bus miegoti.

Ir taip pat ramiai, beveik neįvyko miegu šėmėjojo jį šią naktį, tarp eglių, ant tų pabarstytų skujų, ir jai rodėsi, kad iš apatios, kur gulėjo mažasis, ejo šiluma. Ir ji vėl paraudėjo, išvargusi sielvartų užbaigdama būdyne.

Ir patraukė į savo namų šoną.

O kada jau buvo nuejęs pusę kelio, ji vistiek širdimi tebebuvo miške ir ūmai atsiminė, jog išviso nebuvo regėjęs savo sūnaus akių — ir pasileido atgal, dejuodama, iki vėl atitoko, jog ir rasti nerast kelio ir tą vietą, ir vėl atsiskuko, kaip derėjo eiti.

Ji buvo išvargusi nuo visko, išsikankinusi, nevalgiusi, nors pakėlėjęs kaime, nežinomi žmonės pavalgydino ją prie savo stalo. Bet jaunystė buvo labai gabi, sveikata atkuto nejudama pati, ir kai ji buvo pasiekusi savo parapijos ribas, iš karto niekas ir nebūtų įtaręs, kad ji sirgo.

Jau naktis užkrito, kai atėjo į šį mūsų miestelį, bet juk žmonės vaikšto ir taip vėlai. Ji nenorėjo sustoti pas pažįstamas moterėles prisizadinti ir aiškintis, iš kur tokiu laiku — netaiku, su tėvu vistiek reikėjo tą patį atkalbėti aštunt ar dieną, ar kad ir naktį. Ji buvo tokia kaip išėjus — ji grįžo viena. Kiek čia iki Paserupio nuo miestelio — ji norėjo kuo greičiausiai baigti nelaimių kelionę.

Šiltas, kaip tikras pavasaris, pūtė vėjas, ir šiluma kilo iš žemės, ir mėnesiena buvo aiški. Ji iš tolo regėjo einant pirmą save moterį ir nenoromis beveik pasivijo, nes ji žengė lengvai ir spartiai, būtų galėjęs bematant ir pralenkti. Ir ji pažino Barborą. Tačiau ji nenorėjo kalbėtis su nieku svetimu, ji geidė dar kiek laiko nutęsti akimojų, kai po kelių bausių dienų ir naktų, reikės prablikti, kaip niekur nieko, į pažįstamą žmogų — ji sulėtino žingsnius.

Tačiau ir gera buvo po miško, po dvaro pamatyti žmogų, savą, kaimyną. Ji leido moterėlei eiti pirmai, pati žengė iš paskos, negirdama, ir stebėjo kaip mėnesienoje baltavo Barboros škarėlė tarytum vadovas. Ir ji turėjo vis labiau stabdyti savoėjimą, nes Barboros nebėtieks jau metai, kad greitai žengtų. Priėjus Sertupį, moterėlė žvalgėsi, matyt, žiūrėjo, kur tie sudėstyti akmenys per mažąjį upeliuką.

Ir štai, merga pamatė, kad prie Barboros atsirado dar kažkas — stačiai iš nieko išnirio baltas daiktas. Nesavo kojomis ji žengė, ir staiga panoro bėgti, kiek išgali, atgal į miestelį, bet eina pirmyn, lyg stumiama, eina ir mato viską: ir alksnius, ir Sertupį, ir akmenys sumesti lyg lieptas. O ant pat pirmojo akmenų upelyje stovi vaikutas, labai ilgais marškiniais, tokiais ilgais, kad jie išimerkė į vandenį. Ir jos širdis daugos lyg medžiai griūtų, ir toks išgastis suėmė, jog visai sustingo.

Bet matyti ji nenustoja. Ji mato, kaip Barbora žengnojasi, ir labai baimingai, jos rankos laksto į šonus. Ir girdi, kad lyg barstomi akmenys krenta Barboros balsas:

— Ko reikalauji, dūšele?

— Krikšto, — sako mažas balselis, ir merga vos sumuko ant žemės. Juk tai mano sūnus, — galvoja ji, juk tai jis čia atėjo su mano marškiniais. Tai negalėjau užkasti jo, tai nėra tokios gili duobė, ir kurią įtūptų, kurioj palaidotum nuodėmę. Ar ne manęs jis čia laukė, primindamas, kad neatlikau jam svarbiausios pareigos? Ir dabar jį pakrikštys svetimos rankos. Ir ji veržiasi prisidėti prie jų kalbos, vis tiek, kad ir teks prisipažinti Barborai. Bėga ji, bet nepajuda iš vietos, o mažasis balelis prašo:

— Pakrikštyk mane!

— Paduok vandens, dūšele, — sako Barbora, drebėdama taip, kad gali girdėti, o mažasis balselis maldauja:

— Aš negaliu, aš nukrisiu jeigu pasilenksiu, mano marškiniai labai ilgi, — mano delnas toks mažas, kad neužteks vandens nė užlašinti ant mano galvos. Tu esi gera, pasemk savo riešukučiomis. (Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

SEKSPYRO SONETAI LIETUVIŲ KALBA

Galime pasidžiaugti ir pasidžiauti, kad Šekspyro 400 metų sukakčiai laisvojo pasaulio lietuvių kultūrinė duoklė atiduota su kaupu. Taip sakymas, turio prieš akis dvi gražias knygas: A. Nykos Niliūno Hamleto vertimą ir A. Šešplaukio Tyruolio Šekspyro sonetus. Apie šią pastarąją čia ir norisi tarti keletą žodžių.

Šekspyro kūryboje pirmąja dramos, sukaupiančios universalines idėjas, kalbančios stipriais, nuostabiais ryškiais charakteriais, pulsuojančios veiksmo įtampa ir kompozicijos tobulumu. Poezija gausioje Šekspyro kūryboje užima tik nedidelę vietą. Tačiau šandien susidomėjimas Šekspyro sonetais yra gana didelis. Įvado žodyje vertėjas teisingai pastebi: "Duodami Šekspyro sonetų lietuvišką vertimą, prieš akis turėjome faktą, kad šandien tie sonetai vis labiau ir labiau pradeda vertinti

ir versti į daugiau kalbų. Šiuo metu, sako E.B. Reed, joks kitas Šekspyro veiklas nėra sukelęs tiek susidomėjimo ir kritiškų diskusijų, nors ir nepasiekiančių galutinio sprendimo".

Renesanso laikų labiausiai paplitusi lyrikos forma buvo sonetas. Jo tobuliausiu meistru laikomas italų poetas Petrar-

ka. Vyraujantis tų laikų sonete buvo meilės motyvas. Šekspyras ir soneto kūryboje eina savarankiu keliu: praplečia soneto turinį ir kiek pakeičia formą — jo sonetą sudaro trys ketureiliai posmai ir vienas dvi-eilis. A. Tyruolio knygoje turim visus 154 Šekspyro sonetus, su įvadu apie Šekspyro kūrybą ir sonetų turinio paaiškinimu.

Vertimas atliktas rūpestingai ir tiksliai. Šiuos žodžius rašančiam teko kalbėtis su tobulai anglų kalbą mokančiais žmonėmis ir lyginti vertimą su originalais. Jų teigimu, vertimas yra tikslus, artimas Šekspyro nuotakai, o kai kur net vaizdingesnis, muzikalesnis. Vertėjas ilgai ir kruopščiai dirbo. Jis pats pasisako: "Šie sonetai, kartu su Hamletu, pirmą kartą buvo išversti proza prieš 20 metų, per eitojo karo pabaigą, anglistų studijų reikalui Innsbruko universitetui. Po to jie buvo perkurti dabartine poetine forma. Vėliau, per eilę metų, jie buvo probėgomi lyginti, stilizuoti".

ALFONSAS ŠEŠPLAUKIS - TYRUOLIS, išvertęs Šekspyro sonetus. Nuotr. K. Daugėlos.

SVARBU RAŠANTIEMS TEZES — DIZERTACIJAS

Paskutiniu metu prie South Californijos Universiteto yra suorganizuota mokslinio pobūdžio grupė studijuoti religijų padėtį ir ateitį Rusijos komunistų okupuotose kraštuose.

Tuo tikslu yra gauta žymi subsidija ir įsteigtas pastovus centras Genevoje, Šveicarijoje, vadovaujant Dr. W.C. Fletcher.

Tuo pačiu tikslu pagelbinę grupę dirba New York. Grupei vadovauja Richard H. Marshall, Jr.

Jie prašo lietuvių studijuoti, baigusius universitetus seniau ar besiruošiančius rašyti disertacijas, imtis rašyti mokslinius darbus apie religijų padėtį Sovietų okupuotose kraštuose.

Norėdami surasti daugiau mokslininkų, kurie rašytų minėta tema, ši rudenį kviečia pasitarimą New York. Būtų labai svarbu, kad lietuvių mokslininkai kibtų į šį mokslinį tyrinėjimą. Interesuoti šiuo reikalu prašomi rašyti ir paraginti savo draugus rašyti tuoj:

Richard H. Marshall, Jr.
436 E. 88th St.
New York, N.Y. 10028
Tel. FI 8-5883

DAILININKAS ANT MARIŲ KRANTO

Vieną gegužės sekmadienį atsidūrėm Rowaytown, Conn. Miestelis išsistatęs Atlanto pakrašty, pilnas žalumynų. Tarp medžių sunku buvo rasti net Thomas gimnaziją.

Jos gi ieškojome. Ten vyko dail. Prano Lapės paroda. Nežinotume nei šio miestelio vardo, jei ne dailininkas. Jis čia, įsitvirtinęs ant marių kranto, Thomas gimnazijoje mokytojauja. Gimnazijos patalpose surengė parodą, kurio mes ir norėjome patekti.

Dideliam parke radom akmeninius romantiškus rūmus. Radome ir dail. Pr. Lapę su savo giminaičiais žemaičiais iš Brocktono. Taip ir pasijutome lyg Žemaitijoje, lyg Plungės Oginskio ar Palangos Tiškevičiaus parke.

Dailininkas nusivedė mus į atskirą pastatą, kuris vienu galu jungėsi su pagrindiniu namu. Tai specialios klasės meno pamokoms. Čia išstatyta jo paroda. Išstatyta apie 70 dar-

bų, kurių virš 20 pardavė parodos lankytojam.

Priebytyje svečius priiminėjo tos gimnazijos mergaitės, o toliau koridoriuje ir piešimo salėje buvo iškabinti tapybos ir grafikos kūrinių. Grafikos darbu buvo daugiau nei tapybos, bet tapyba dominavo pagrindiniame parodos kambarielyje.

Dail. Pr. Lapę savo tapyboje yra bent porą kartų keitęs. Pirmiausia kūrė impresionizmo poveikyje. Tai buvo daugiausia Maino gamtos peizažai. Vėliau nužengė iki pusiauabstrakto ir abstrakto. Dabartinėje jo tapyboje šalia abstrakčio meno tradicijų randame ir ekspresionizmo. Dailininkas tapo daugiausia gamtovaizdžius — pajūrio scenas. Iš jų paima tik pačius būdingiausius ir charakteringiausius bruožus. Visa kita suliedamas į stambius spalvinius plotus, jis sukuria pusiauabstraktinę nuotaką.

Vyrauja tamsios spalvos, į kurias, lyg aštrūs peiliai, įsipina šilti tonai. Spalvos pasižymi to-
no sodrumu ir gilumu. Dailininkas spalvą deda teptuku, išgaudamas grakščius ir drąsius teptuko brūkšnius, vinpančius turtingus spalvų paviršius. Čia ir glūdi dail. Pr. Lapės tapybos jėga: kuo taupiausiom priemonėm išreikšti savo idėją, sukuriant didingas dinamines kompozicijas.

Tapo dailininkas ir portretus. Tuo pačiu drąsiu teptuku brūkšniu pagauna veido panašumą, pagrindinius bruožus. Mėgsta dailininkas piešiamąjį asmenį įstatyti į didelius fonus ir tuo pačiu savo kompoziciją sumoderninti.

Grafikos darbuose pažymėtini jo monotipai, atspaudai nuo brūkšnių pagauna veido panašumą, pagrindinius bruožus. Mėgsta dailininkas piešiamąjį asmenį įstatyti į didelius fonus ir tuo pačiu savo kompoziciją sumoderninti.

Tematika nuveda į lietuviškas pasakas — į lauminių motyvus. Tų lauminių sukūrė visą eilę. Kadaise V. Petravičius savo medžio raiziniuose vaidavo tokias liaudies pasakų temas. V. Petravičius grafika vystė, išleidamas iš lietuvių liaudies meno raizinių, skrynių papuošimų.

Pr. Lapę tam pačiam pasakos motyvui jau naudoja modernias dabarties meno priemones, ieškodamas skoningos išraiškos ir spalvinio sąskambio. Paveikslai tik savo nuotaka jungiasi su pasakų mistine nuotaka.

Sia technika dailininkas galėtų vaizduoti ir kitus mūsų tautosakos motyvus. Pr. Lapę yra geras knygų iliustratorius. Parodoje buvo išstatyti jo naujaisios šios rūšies darbai — Afrikos pasakas ir V. Tamulaičio — Skruzdėlės Greitutės (Abi knygos angliškai išleisto St. Zbarsko vadovaujama Maryland leidykla).

Dailininkas čia mokytojauja keletą metų. Savaitgaliais atvažiuoja į New York, o visas atostogas praleidžia Maino valstybėje, prie jūros, kur turi savo namus. Ten jis ir dabar meškeroja ir tapo paveikslus.

P.S. Šios eilutės turėjo būti atspausdintos Darbininke gegužės gale, bet atsiradę svarbūs raštai ryšium su Lietuvos okupacijos 25 metų sukaktimi ir skelbimų gausa visa tai nutūmė iki dabar.

Ta pačia proga norisi skaičiuojams priminti, kad A. Tyruolio vertimai nėra atsitiktiniai. Per 40 metų yra vertę Goetę, Šilerį, Dantę, Eliotą, Rilke, George. Ir pusė viso to laiko tenka Šekspyriui. Jo vertimai stengiasi išlaikyti ir išvirsinę originalo formą, bet svarbiausia, kad vertėjas įstengia išjausti ir verčiamą kūrinių, ir kartu išgyvena su autoriumi ir tuo pačiu originalo šilumą perduoda skaitytojui.

Šekspyro sonetų knyga išleista 1964 metais Chicagoje, spausdinta M. Morkūno spaus-

tuvėje, atrodo, privačiomis lėšomis (tai matome iš vertėjo padėkos Petriui Sagatui). Leidinys gražus, gerame popierėje, ištas drobės viršeliuose. Malonu tokį vertimą parodyti ir kitataučiams. Knyga turėtų būti ne tik poezijos mėgėjų namuose, bet ypač studijuojančio jaunimo rankose. Greta Šekspyro poezijos knygų anglų kalba galėtų būti atsiversta ir lietuviška A. Tyruolio kultūrinė dovaną. Ja galėtume net pasididžiuoti, pasirodyti prieš kitataučius, kurie tik vieną kalbą temoka.

Pr. Naujokaitis

A. Jasmanto "Gruodą" perskaičius

Dėkojant leidėjams ir globėjams už taip puikų "Gruodą", tuoj pat kyla tylus klausimas, kodėl taip ilgai ilgai jis laikytas po sparnu ir neišleistas. Juk Mačernis Jasmanto, o Jasmantas mirusiojo, užtemdyti negali. O gal taip ir geriau, gal šachmatųėjimai apskaičiuoti ir tikri. Mačernis jau garbintas ir nugarbintas, prašokant net jį patį ir tuo pačiu, nuvertinant jį patį, kadangi padarytas negyvu stabu. Turime ir gyvų stabų, kuriuos draugų būreliai, turėdami visas sąlygas ir priemones, laipsina, nuliaipsina iki nepažinimo. Skaitant juos pačiam, atrandi ir šilumos ir žmogaus, su dorybėmis ir klaido-

mis, atrandi talento gilumos ir kitur, noro net pačiam savęs nesuprasti. Atrandi nemeluotos lietuviškos širdies ir purkštančio manierizmo pabėgti pačiam nuo savęs.

Užvožus "Gruodą", nepalieki jo užvožto. Norisi vėl ir vėl atsiversti ir, kaip save patį, kiekvienam puslapyje, iš naujo, vis su savim skaityti, gyventi, jausti, o paskui nešiotis besikartojančių mintyse, lyg save patį. Ir galvoji, juk Jasmantas nekopijavo tavęs, o tu, juk neturėjai progos Jasmanto poezijoje tokiu savu paversti. Atrodo, ne jį naują, šviežiai išleistą, išsikaitę būtim, bet žodžiai jau gė ir labai savi nuo neatmenamų dienų. Gal tai bendras Dievybės pajautimas, ar žiedų spalvinga ramybė, ar bitutės nemaištingas duzėjimas, varge ar polisyje, taip savi pritraukia. Taip galvoja nuosirdus skaitytojas, sugebąs jaustis, ar poezijoje, prozoje, ar sušampūtam stebų negenialume.

Vieną, ką norėtusi "Gruodę" savitai pataisyti, tai "Mūs sesuvažė, dar neužaugo", vietoj originalo. Ieškai ir galvoji, kodėl tiek daug ir mūsųose nevykusio sekso išvikišėjimo. Jei Pūkelevičiūtė Metūgėse vieniems atrodė mistrališka drąsia, kitiems, nors ir labai draugiška, kai kur jau tik biologiška, tai, atrodo, autorė pati rado savo sveikas išvadas, ir matome ją visiems priimtina. Bet gi rašytojų vyrių vis ir vis "amerikonizacija" išbėga pasirodyti, pati susigėdusi, savo lietuvišku kulkumu tebejaucianti, kas dera ir kas ne viešumai. Greičiausia tai kalta vienkios ar kitokios formos našlė, nebejaunėjančiose prieblandose, nerealiai pūsniais apsisipnaujanti. To būta ir Naujokaitis "Upeilose, negrįžtančiuose ir kalnus", nekaltant jau apie Dovydeno "Atlaides", tuo pradedant ir Alantas savo partizanų ir vedžioja juos po tą patį, lyg nieko gražesnio nebūtų. Randi to ir naujame Aidų redagime, ir Niliūnas ir Mackus tokie filosofiški, tiesiog, nei lietuviškai, nei angliškai galvojančios, nebemoki suprasti, kaip toli esi atsilikęs nuo gyvenimo, kad nemoki ir negali žavėtis šiuo nauju lietuvišku rašto genijų šoku.

Taigi, tik neužaugusios sėters nesubrendimą "Gruodę" norėtusi savaip skaityti. Skaitant originaliai, asociacijos perėina į ryškesnes formas, būdingesnes mergaitiškumą ir nieko nieko tas neteikia nei poezijai, nei turiniui. Nieko teigiamo, lietuviška, ar religinė — dvasinė mergaitiškumo prasme. Ir jau čia norisi ir pačius globėjus, lygiai su autoriumi, leideju, nuosirdžiai pasiteirauti — kam seserėlė verčiama rauduot, kad ir amerikoniškam spaudos plačių laisvių neribotume. Bet tai tik mano mažytis priekaištas.

Taigi, baigiant šiuos savo žodžius, džiaugiuosi, kad Jasmantas toks puikus, skaitytojui artimas, ar su premijom, ar be premijų — vertas savęs. B. O. (Autorės kalbamas Jasmanto eilėraštis yra rašytas ne "amerikonizacijos", bet Sen. Testamentą "Giesmių Giesmės" stilium. Red.).

Iš Šekspyro sonetų

1

Jei mano amžių tu pralenktum kartais,
Ir mano kaulus žemėn bus užkase,
Gal į rankas pateks tau tos nevertos
Ir šiurkščios eilės, kur gal meilės rasi.

Nors laikui — taisančiam — jos bus netikė
Ir nors pralenktų jas visi kūrėjai,
Dėl meilės, būty, remiant draugo meilei,
Jos kilnioje gretoj kilniau skambėję.

O, kad tada tu pamatytum meiliai:
Jei būtų su laiku vis tobulėję
Jo giesmės, būtų, remiant draugo meilei,
Jos kilnioje gretoj kilniau skambėję.

Bet, nors geriau, jam mirus, kurtos eilės,
Skaitau kitus dėl stiliaus, jį dėl meilės.

2

Visko išvargintas mirties šaukuiosi:
Matau, kaip skurdžius nuopelnais suvinta,
Kaip niekingumas laime apsiuosia,
Kaip išdavimas tai, kas šventa, mindo;

Kaip gėda aukso garbę išnaudoja,
Kaip geidulys nekaltą dorą mina,
Kaip blogis tobulą nuvainikuoja,
Kaip rašas valdymas jėgas slopina;

Kaip supratimą prievarta aptemdo,
Kaip daktaro garbę kvailystė rengias,
Kaip tiesiai nešmanymu virst lemia,
Kaip vergas geris ponui blogiui lenkias.

Išvargintas to, mirti aš sutikčiau,
Jei savo draugo vieno nepalikčiau.

Vertė A. Tyruolis

(Iš naujai išėjusios knygos "Šekspyro Sonetai")

KULTŪRINĖ KRONIKA

Dail. A. Galdiko kūrinių paroda buvo surengta birželio gale Sv. Kazimiero lietuvių parapijos mokykloje Los Angeles, Calif. Paroda praėjo su geru pasisekimu, parduota 29 paveikslai. Pasibaigus parodai, betvarkdamas paveikslus siuntimui, dailininkas buvo susirgęs plaučių uždegimu.

Dail. J. Bagdono paroda, rengta liepos 2-11 Maspetho lietuvių parapijos salėje New Yonke, susilaukė publikos malonaus dėmesio. Nežinint karštų dienų, paroda aplankė nemaža žmonių ir įsigijo paveikslų.

Anatolijus Kairys laimėjo dvi premijas. Chicago Skautininkų-ųjų Ramovės paskelbtas dvi pirmasias premijas scenos veikalui, vaizduojančiam Lietuvos partizanų ir jų laisvės kovas, parašyti laimėjo rašytojas Anatolijus Kairys. Jo trijų veiksmų tragedijai "Sviesai, kuri užsidėgė" paskirta pirmoji 500 dolerių premija, o trijų veiksmų vaidinimui "Eldorado" teko antroji 300 dolerių premija. Trečioji 200 dolerių premija paskirta M. Venclauskui už trijų veiksmų misteriją "Gimtosios žemės ugnį".

Knygų Lentynos š. m. 1 numeryje tęsiama toliau įvairi bibliografija. Bibliografiją redaguoja Aleksandras Ružancovas, leidžia Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas. Prenumeratos kaina metams 2,50 dol.

Vinco Krėvės veikalo ištraukos Bostone bus vaidinamos rugsėjo 6, 3 v. popiet lietuvių pliečių klubo salėje. Bus vaidinama ištraukos iš Dangaus ir žemės sūnų, Sarūno, Raganiaus. Vaidina New Yorko vaidintojų grupė, vadovaujama Vytauto Valiuko.

Pulgis Andriusis Australijoje rašo žymaus Amerikos lietuvių veikėjo J. J. Bačiūno biografiją, kurią pavadinęs — "Vieno išeivio istorija".

Inž. Mykalojaus Ivanausko dailės darbų paroda rengiama Cicero, Ill., Theodore Roosevelt School rugpjūčio 28-29 d. ir rugsėjo 4-5 d. Jis naudoja medžio deginimo techniką.

V. K. Jonyno studija laimėjo pirmą vitražų premiją San Antonio, Texas, birželio 21-26 įvyko Amerikos vitražistų draugijos konvencija ir konkursinių darbų paroda.

Draugija buvo paskelbusi tarp studijų konkursą. Nusatę techniką (skaldytą stiklą) ir formatą, temos pasirinkimą paliko laisvą. Darbai iš anksto buvo pagaminti ir nusiųsti į konvencijos vietą. Buvo paskirtos trys premijos ir du pagyrimai.

Pirmą premiją gavo Jonyno ir Shepherd vadovaujama studija. Premija 150 dol. ir sidabrinė vaza.

Jury komisiją sudarė architektai, ekspertai, kurie patys nesiverčia vitražų gamyba. Ta pačia proga visi konvencijos dalyviai buvo nuvežti į Meksiką ir ten supažindinti su įdomesniais krašto pastatais.

LOS ANGELES, CALIF., birželio 20 šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose dail. A. Galdiko kūrinių parodoje iš k. į d. poetas B. Brazdionis, dail. A. Galdikas, dail. J. Pautienius. Nuotr. L. Briedžio.

DAIL. PRANAS LAPE — Laumė (monotipas)

PAŠAUKIMAI Į DVASIŠKIUS LIETUVIŲ TARPE

Pokalbis su prel. Jonu Balkūnu

Spaudoje jau anksčiau skelbėme, kad prel. Jonas Balkūnas naujai išjudino tarp lietuvių pašaukimų į dvasininkų luomą klausimą, o taip pat paskyrė ir pradinę sumą pašaukimų fondui, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos įstaiga teiravosi prelatą:

Kaip seniai ir kokiais būdais nauji pašaukimai ieškomi ir remiami?

— Man visą laiką rūpi pašaukimai į dvasininkų luomą — aiškino prel. J. Balkūnas. — Maspetho parapija jau turėjo keturioliką primicijų. Du klierikai dar mokosi seminarijose. Parapija šelpė du kandidatus Lietuvių Kolegijoje Romoje. Siemmet pasiryžome kasmet duoti vinam lietuviui klierikui stipendiją Europoje. Stipendiją pakelsime iki 500 dolerių (Amerikiečių seminarijose klieriko stipendijos minimumas yra — 1000 dol.). Remsime per Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą. Jaučiame, kad lietuvių kunigų paruošimas yra tiek pat svarbus, kiek ir pats lietuvių išlaikymas, kultūrinė veikla išvijoje ar kitos išvijos pastangos grąžinti tautai tai, ką iš jos esame gavę. Prisimenu dr.

K. Pakšto mintis apie mūsų skolas tautai, — kiek pinigais, kultūrinėmis vertybėmis ar asmenybėmis davė Lietuva Jungtinėms Amerikos Valstybėms, balansas ilgai pasiliks josios naudai. Todėl Romos kolegijos išlaikymas, Saleziečių gimnazijos parama, pagalba lietuviškom vienuolijom tremtyje, vyskupo Prano Brazio misija ir lietuvių katalikų bendruomenių stiprinimas yra tiesioginė kiekvieno lietuvių pareiga, o ypač kiekvieno lietuvių kunigo.

Kur jaunuoliai galėtų rengtis į kunigus ir vienuolinių gyvenimą?

— Kunigų paruošimas galėtų vystytis kiekviename laisvame krašte, bet kurioje seminarijoje. Lietuviai taip pat turi savo šv. Kazimiero kolegiją Romoje. Be to, lietuviai vienuoliai — saleziečiai Italijoje bei pranciškonai, jėzuitai ir mariojai Amerikoje taip pat priima naujus kandidatus lietuvių, kad juos paruoštų apaštališkam darbui savo tautiečių tarpe.

Kokia numatoma šių naujų kunigų veikla?

— Lietuviai kunigai laisvame pasaulyje šiuo metu dirba

se, seminarijose ir net universitetuose. Dauguma tačiau dirba pastoracinį darbą parapijose. Tad, atsikūrus nepriklausomai vyskupijai kuriose, gimnazijose, Lietuvai, turėsime kunigų specialistų įvairioms sritims.

Kaip numatoma sukelti pastovų fondą, kad būtų galima paremti naujus pasiryžėjus?

— Naujų kunigų kadru išauklėti reikalingi fondai. Turime įvairiausių fondų, tik šitai reikalui fondo neturime. Todėl šiame Liet. Kat. Rel. Šalpos metiniame suvažiavime Newark tiki fondą pradėjome. Į šį fondą galės įsijungti parapijos, organizacijos ir pavieniai asmenys. Savo parapiją jau įrašiau ir kiekvienais metais duosime minimumą 300 dol.

Kokio dydžio fondas pajėgus remti šiuos lietuvių apaštalus?

— Pirmieji aukotojai lietuvių kunigai ir katalikai jau išugdė pašaukimų fondą iki pirmojo tūkstančio. Jei fondas sukelks 50,000 dol., tai galės išnuošimui remti lietuvių jaunimą, besirušiantį į apaštalus lietuvių bei katalikų. Tikime gauti stambesnių aukotojų. Pirmas klierikas salezietis H. Sulcas jau remiamas iš dabartinio fondo.

Kokiu adresu jau dabar galima siųsti aukas pašaukimų fondui ir ar stambesnės aukos bus galima atskaityti iš federalinių mokesčių?

— Aukos pašaukimų fondui reikia siųsti tiesiog Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai — Lithuanian Catholic Religious Aid, 225 South 4th Street, Brooklyn, N.Y. 11211. Tikime, kad rasis geradarių, kurie palikimais testamentuose užrašys ir pašaukimams pinigų. Katalikiškos šeimos gali pasirinkti ir dvasinį sūnų išleisti į mokslo. Visas sumas galima atskaityti iš federalinių mokesčių, kai išrašoma auka Religinei Šalpai. LKSR

Baltimorės žinios

C.Y.O. šv. Alfonso parapijos jaunimas liepos 21 d. anksčiau ryte išvažiuoja į gražų Marylando valstybės pajūrį Ocean City. Autobusas išvyks nuo šv. Alfonso mokyklos.

Marylando valstybėje Amerikos Legionierių Veteranų Organizacija savo metinį seimą šaukia liepos 21, 22, 23, 24 dienomis Lord Biltmore viešbutyje. Seimas prasidės iškilmingu posėdžiu liepos 21, 8 v. v. Siame posėdyje dalyvaus Marylando gubernatoriaus Millard J. Taves, Baltimorės majoras Th. McKeldin ir kiti miesto bei valstybės pareigūnai. Malda sukalbės kun. A. Dranginis, Lietuvių Posto 154 kapelionas.

Suaugusiųjų klubas, kuris kiekvieną mėnesį turi kokį nors parengimą, rengia baltimoriečių tarpe labai populiarią vėžių puotą — Crab Feast, kuri bus liepos 30 Alberto Juškiaus namuose ir kieme.

Grupė šv. Alfonso parapijos vyrų, vadovaujami Juozo Mitchell, dalyvaus rekolekcijose gražioje Manresa rekolekcijų namuose prie Severn upės. Vyrų, kurie norėtų dalyvauti šiose rekolekcijose, kviečiami yra kreiptis pas Juozą Mitchell, kuris suteiks reikalingą informaciją.

Katarina Staškūnienė, senos kartos lietuvių ir ilgai gyvenusi Baltimorėje, po sunkios operacijos Marcy ligoninėje mirė liepos 16. Velionė buvo ištikima šv. Alfonso parapijos nare; kai sveikata leido, dalyvaudavo parapijos parengimuose. Gedulingos mišios buvo aukotos už jos sielą šv. Alfonso bažnyčioje liepos 19. Palaidota šv. Stanislovo kapinėse.

Jonas Obelinis

KENNEBUNKPORTE, MAINE, pranciškonų vienuolynė prakasta žemė naujai koplyčiai statyti. Prakasa prel. J. Balkūnas ir Tėv. Jurgis Gailiusis, vienuolyno viršininkas. Nuotr. B. Kerbelienės.

PABALTIEČIŲ DEMONSTRACIJOS CLEVELANDE

Lietuviai, latviai ir estai birželio 20 drauge paminėjo Pabaltijo okupacijos 25 m. sukaktį.

Sv. Jono katedroje, gausiai dalyvaujant pabaltiečiams, 11 v. mišias aukojė ir pritaikyta pamokslą pasakė katedros kleb. prel. R.P. Walsh. Pamaldų metu giedojo Čiurlionio ansamblio mišrus choras, vadovaujamas muz. A. Mikulskio.

Tuoju po pamaldų, sekdami vėliavas, skautai, Čiurlionio ansamblis ir pamaldų dalyviai eisenoje patraukė Superior gatvę Public Aquare link. Priešakyje buvo nešami trys didžiuliai plakatai, reikalaujantys Pabaltijo valstybės.

Apie 3000 žmonių publikai susirinkus prie burmistro Johnson paminklo, minėjimą pradėjo estų atstovas Traks, pakviestas sugiedoti JAV himną.

Pabaltiečių rengimo komiteto vardu pasakė kalbą inž. A. Pautienis, Alto Clevelando skyriaus pirmininkas. Kalbėtojas priminė, kad Pabaltijo kraštų okupacija įvyko vadinamos Sovietų Sąjungos smurtu. Vietoje sąjungos yra durtuvas suvaryta vergų valstybė, kurioje nėra jokių respublikų, o tik Kremliaus budelių gauja. Pirmąs liūdus istorijos momentus, privedusius prie Pabaltijo okupacijos ir tautų naikimo, kalbėtojas perspėjo Amerikos ir Vakarų valstybių abejingumą, Maskvos įtaką Kinijoje, Kuboje ir kt.

Pirm. A. Pautienis vėliau pristatė pagrindinį kalbėtoją apskrities inspektorių ir tautybių sąjūdžio vadą, Ralph J. Perk. Jis savo kalboje pabrėžė, kad komunizmas paneigia ne tik tautinę egzistenciją, bet kaip toks yra netekęs žmogiškumo.

mo moralės, nesilaiko prigimtos teisės dėsnių ir bendrai paneigia bet kokias žmogaus teises. Ne tik Pabaltijo okupacija, bet taip pat ir vėlesni žygiai Vengrijoje, Kuboje, Vietname, Dominikonuose ir kitur rodo komunistų grėsmę užvaldyti visą pasaulį. Pavergtųjų tautų grupės laisvajame pasaulyje žymiai gali prisidėti prie savo tėvynių išlaisvinimo.

Trumpas kalbas pasakė atstovai tautybių kalbomis: estų — Traks, latvių — Dagis ir Riders, lietuvių — J. Daugėla. Priimta bendra rezoliucija ir nutarta ją pasiųsti JAV prezidentui ir vyriausybės nariams. Ohio gubernatorius ir Clevelando burmistras buvo išleide proklamaciją, kurios demonstracijų metu buvo viešai perskaitytos. Pabaltiečių bendrai demonstracijai vadovavo Alto Clevelando skyrius.

L. Zvirkašius

Spauda

(atkelta iš 2 psl.)

Pasimatyti ar išsikelti?

R. Ziburicse vedama amo A. T. liepos 15 svarsto kongresą, būdį: susitikti masinė, pasimatyti ar klausimus studijuoti? "Turint galvoje didelį darbą ir vargą, kurį tenka pakelti ne tik kongresą organizuojantiems, bet ir į jį vykstantiems, išvijoje nebegalime pasitikinti vien tradiciniu kongresų tikslu — minios subūrimu. Juo toliau, juo daugiau būtina kongreso dalimi pasidaro akademinė dalis. Tol, kol kongresus dominavo senesnioji karta, akademine dalį dažniausiai sudarydavo kokio žymesnio veikėjo paskaita. Jaunimui to nepakanka. Jie nebenori vien pasyviai klausyti, bet siekia patys aktyviai dalyvauti jungtinėje paskaitoje ir jos diskusijoje. Kongresų rengėjams tai žinoma, sudaro naują rūpestį, nes pasisakymams reikia daugiau laiko. Bet tai yra šių dienų būtinybė".

— Kun. dr. Audrij Bačkį, po metų diplomatinės tarnybos Sv. Sosto Nunciatūroje Maniloje, Sv. Tėvas teikėsi pakelti į monsinjorus ir suteikti paaukštintą tarnybą. Arkiv. Carlo Martini, apaštališkasis nuncijus Maniloje, liepos 13 d. surengė iškilmes, kurių metu jis įteikė kun. Audrijui Bačkį pakėlimo į monsinjorus ir paskyrimo į sekretorius raštus.

— Kennebunkporte, Maine, pranciškonų vasarvietėje yra didelis judėjimas. Stovykla yra perpildyta berniukų, kurie moko, žaidžia ir juokiasi. Suaugusiųjų yra suvažiavę iš visos Amerikos ir Kanados.

— Marija Rudienė, JAV LB Centro Valdybos vicepirmininkė, ir Vaclovas Kleiza, narys jaunimo reikalams, dalyvavo ateitininkų kongrese Kanadoje. M. Rudienė kongrese sveikino JAV Lietuvių Bendruomenės vardu. V. Kleiza turėjo pasitarimus jaunimo kongreso reikalais su Kongrese dalyvaujančiais PLB Valdybos ir Kanados Krašto valdybos atstovais.

— JAV Lietuvių Bendruomenės Valdyba apylinkių valdyboms išsiuntinėjo po vieną egzempliorių iš Vliko gautos knygelės anglų kalba "Lithuania".

Centro valdyba prašo apylinkių valdybas, kas pranešų koks knygelės skaicius bus reikalingas apylinkių valdyboms.

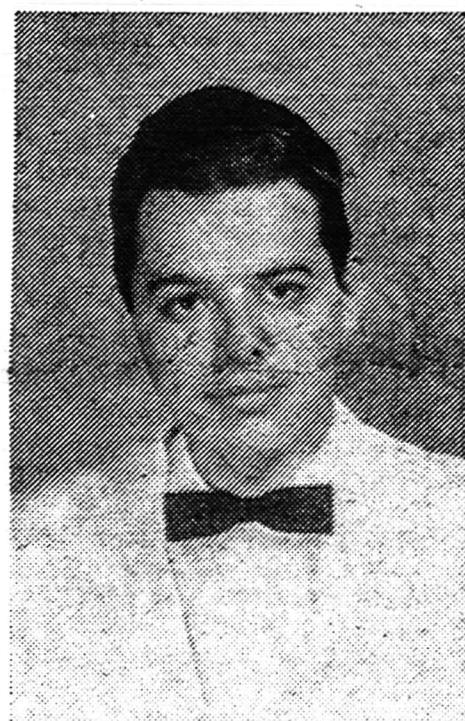
Taip pat Centro valdyba bendrarašiu ragina apylinkių valdybas pasirošti Lietuvių Bendruomenės mėnesio ir šventės pravedimui. Lietuvių Bendruomenės mėnesis yra rugsėjis.

KJ.

— Prof. K. Pakšto monografijai išleisti Detroito ateitininkų sendraugių skyrius paaukojo 15 dol.; dr. Vladas Juodeika, muzikas J. Aleksis ir Jurgis Tamašauskas, Mt. Vernon, N.Y., po 5 dolerius; paskutinieji du asmenys aukoję jau antrą kartą. Norintieji prisidėti prie šios monografijos išleidimo, savo auką prašomi siųsti: Pakstas Fund., c. o. J. Mikaila, 16870 Stoepe Ave., Detroit, Mich. 48221.

— Balys Raugas, Riverside, N. J., siųsdamas 30 dol. auką, paskirta LB New Jersey valstybės pietinės dalies apylinkės, Rezoliucijoms Remti Komitetui, rašo: ... Malonėkite šioje nedidutėje aukoje įžiūrėti ne tik pritarimą Jūsų darbams, bet ir nuosirdžiaus linkėjimą pasiekti užsibrėžtą tikslą. ... Visos aukos tam tikslui siunčios tiesiog Komiteto kasiniui: Mr. G. A. Petruskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles, Calif. 90039.

Ficridoje iškoma pora lietuvių, kurie padėtų pataisyti laivelį. Su tuo laivu galima gerai žuvalyti ir pinigų uždirbti. Prasiš kreiptis: Jonas Batus, First St. Rt. 1, Box 131, Jupiter Heights, Fla.

VIRGILIJUS VILIAMAS

Baigė aukštesniąją mokyklą

Virgilijus Viliamas birželio 13 d. sėkmingai ir su pagyrimais baigė garsiąją Gonzagos kolegijos aukštesniąją mokyklą Washington, D.C. Šios aukšto akademio lygio, tėvų jėgų

įsteigtos mokyklos, 116 graduacijos išlaidų vyko Sv. Aloyzo bažnyčioje.

Virgilijus buvo vienas iš jauniausiųjų, geriausių mokinių ir vienintelis lietuvis iš 143 abiturientų, gavęs pagyrimą iš voikių kalbos. Be to, labai gerai išlaikė stojamuosius universitetinius egzaminus ir nuo rudens planuoja studijuoti Marylando universitete.

Be to, daug metų labai rūpestingai lankė lietuviškas mokyklas: Maironio šeštadieninę Brooklyn, N.Y., mok. U. Jau-niškienės ir K. Duonelaičio šeštadienines Washington, D. C., aktyviai dalyvaudamas pasirodymuose. Šalia to nuo pat pradžios mokyklos laikų didesnę dalį atostogų praleisdavo Kennebunkporte, Maine, ir kitose stovyklose, gaudamas įvairių pagyrimų, pvz. už gerą lietuvių kalbos mokėjimą, sportą. B.S.

PADEKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fondatoriais

500 — amžiniais nariais

100 — fundatoriais

aukėjusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įrašyti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

Pažadu auką statybų fondui \$

Siunčiu auką statybų fondui \$

Įrašau mirusį

Siuntėjas

Adresas

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS

sekmadienį

rugpiūčio 1, 1965

PRANCIŠKONŲ VIENUOLYN

Kennebunkport, Maine

DIENOS PROGRAMA:

11:00 — Iškilmingos šv. Mišios Liurdo šventovėje. Mišias aukoja buvęs pranciškonų provincijolas ir dabartinis vienuolyno viršininkas Tėv. Jurgis Gailiusis, O.F.M., minėdamas savo 25 metų kunigystės jubiliejų. Pamokslą sako provincijolas Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M. Gieda Bostono šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Kačinsko. Vidurdienį prasideda koplyčioje garsieji Parciunkulės atlidai.

12:00 — Pietūs.

3:30 — Kultūrinė programa Gimnazijos sporto saleje. Dainuos Bostono šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Kačinsko. Tautiniams šokiams vadovaus p. Ona Ivaškienė.

Pranciškonai kviečia visus dalyvauti šioje metinėje šventėje, pasinaudoti atlaidu malonėmis, pasidžiaugti lietuviška aplinkuma ir paremti naujos koplyčios statybą.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsiti į jos adresą: Mrs. M. Sveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Su kaimyne turime bendrą kelią į garažus, po bendru stogu. Garažai yra 14 pėdų nuo mūsų namų.

Kaimynė įsitaisė ant "barbecue" stumdomos krosnelės "vasarinę virtuvę". Ten ji verda, kepa ištas dienas, pradedant kovo mėnesio pabaiga. Anglies dūmai neleidžia atidaryti langų ir mus nuodija; ugnis kūrenasi arti namų, o, be to, blogam orui esant, krosnelę įtraukia į garažą su degančiomis anglimis. Antri metai kenčiame nuodingas dujas, nes nei policija, nei gaisrininkai, nei Department of Health (sveikatos departamentas), nei miestas, mums prašant, nepadėjo.

Prašau patarti, ką reikia daryti minėtai nelaimės pašalinimui. Mano žmona serga širdies liga; jai ypatingai reikalingas geras oras ir ramybė, kurios neturime dėl garaže įrengtos virtuvės.

G. K., Brooklyn, N. Y.

Atsakymas

Tamstai patariau nueiti pas vietinį advokatą ir šiuo reikalu pasikalbėti. Kadangi tamsta padarei viską, kas galima bu-

vo padaryti "administratyviniu būdu", tai yra, tamsta kreipėsi į visas istaigas, į kurias paprastai tokiais atvejais kreipiamasi, tamstų advokatas galės nutarti, kad čia yra užtenkamo pagrindo kreiptis į teismą, prašant jį nemoalumą pašalinti. Teisiniai tai vadinasi — "petition to abate a nuisance". Žinoma, prieš imantis tokių priemonių, tamstų advokatas parašys tamstų kaimynams laišką, informuodamas juos, kad,

ELIZABETH, N. J.

Doroteja Zemeikytė birželio 27 susitukė su Kazimieru J. Bolanowski sv. Petro ir Povilo bažnyčioje Elizabethe. Jaunoji gyvena 125 Clark Place Elizabethe, N. J. Jos tėvelis yra miręs prieš keletą metų. Jaunasis yra dr. K. ir P. Bolanowski sūnus, 623 Union Drive, Elizabethe.

Sutukė jaunosios brolis kun. Petras Zemeikis, asistuojant kitam broliui kun. Alfredui Zemeikiui. Jaunosios pusbrolis R. Bačkus iš Colorado atstovavo mirusiam tėvui. Svočia buvo Phyllis Whorisky, svotas — jauniojo brolis Raimundas.

DOROTEJA ZEMEIKYTĖ susitukė su Kazimieru Bolanowskiu.

ISPŪDINGAS KRETINGISKIŲ SUVAŽIAVIMAS

Birželio 26, jaučioje Giedraitienės baletų studijos salėje Chicagoje, įvyko jaukus prieš 20 metų Kretingos gimnaziją baigusių bei lankiusių saskrydis.

Tai buvo visiems tarytum vienos šeimos šventė. Buvo mokiniai bei mokytojai suvažiavo iš įvairiausių vietovių net iš tolimųjų Los Angeles, Hamiltono, Clevelando, Toronto, Detroito, Elizabethe, Bridgeport miesto ir, žinoma, pačios Chicago. Sentimentu pagauti, visi žūrėjo vieni į kitus, lyg sapne. Žūrėjo ir stebėjosi, visų pirmiausia savo fizinį dimensijų pakitimą. Tačiau savo širdyse visi

jei jie nepasirūpins padėti patys, jie bus patraukiami teismui. Dažnai toks laiškas padeda ir nereikia į teismą kreiptis.

jautėsi tie patys: draugiški ir nuosirdūs.

Pobūvį atidarė paskutinės abiturientų laidos seniūnas — Viktoras Palūnas iš Clevelando. Po savo trumpo įžanginio žodžio, jis pakvietė mokytoją Juoną Koję, atvykusį net iš Los Angeles turti pagrindinio žodžio. Kaip tos klasės auklėtojas, jisai šaukė savo buvusius mokinius pavardėmis, taip kaip daroma klasėje prieš pamoką. Deja, daugelio iš šaukiamųjų nebuvo ir vietoj žodžio "esu" viešpatavo visiška tylė. Tai Lietuvoje likusių arba jau žuvusių pavardės. Jie buvo pagerbti vienos minutės atstojimu.

Mokytojas J. Kojelis yra veiklus ir energingas žmogus, aktyviai besireiškiantis reziolių akcijoje. Jo žodis buvo jautrus ir prasmingas. Kaip kietas žemaitis jis karo metu Lietuvoje nepaliaujamai kovojo su vokiečiais okupantais, kol pagaliau buvo gestapo sumintas ir už lietuvišką veiklą uždarytas į koncentracijos stovyklą Vokietijoje. Jisai kvietė esančius jungtis į Lietuvos vadavimo darbą ir dalyvių tarpe rado gyvą priitarimą.

Toliau Viktoras Palūnas pakvietė buvusį Kretingos pranciškonų gimnazijos mokinį, dabar garsų solistą, Stasį Barą atlikti meninę programą. Jisai, profesorius Jakubėnui palydint, padainavo tris dainas, vieną iš jų

kompozitoriaus Jakubėno. Arijai iš operos "Zydė" buvo sudainuota tikrai jausmingai ir pagauančiai. Po to sekė dr. Rimvydo Silbajorio žodis. Dr. Silbajoris, baigęs mokslos šiam krašte, dabar profesoriauja Ohio universitete. Jo mintis buvo originali ir sukosi apie žmogaus žmoniškumą. Nors ir trumpai, jis taip pat papasakojė savo išpučius iš Vilniaus, kuriame prieš kurį laiką teko lankytis.

Buvo gauti sveikinimai iš Lietuvos ir kitur, kuriuos perskaitė Irena Truškauskaitė.

Julius Vebraitis

Susitikimo šventė Putname liepos 25

Mergaičių stovyklą užbaigimo ir lietuvių susitikimo diena, taip pat Lietuvos nelaimės bei lietuvių kančios religinis minėjimas įvyksta Putname, Conn., liepos 25 d., sekmdienį.

Iškilmingas mišias auko kun. Vytautas Zakaras, šiu metu esąs mergaičių stovyklų kapelionas. Pamokslą pasakys Worcesterio lietuvių parapijos klebonas kun. Jonas Jutkevičius. Palaiminimo apeigas atliks prel. Pr. Juras.

Procesijos bus kalbamas rožinis ir tos maldos, kaip ir pačios mišios, aukojamos Lietuvos ir lietuvių kančios keliui su-trumpinti. Šventėje bus svečių ir iš toliau. Pats tolimiausias svečias bus kun. Bučkus iš Australijos.

SERVICE

A home away from home HOTEL LUCERNE 201 W. 79th Street, New York City 1/2 block from Broadway and 79th St. Convenient to everything in the heart of N. Y. C. Newly furnished 1-2-3 room suites some with kitchenettes — moderate rates, EN 2-7100.

SHOWCASE RESTAURANT Open 7 days a week, 3 African lobster tails \$3.25 or sirloin stake dinner 533 Old Country Road Westbury L.I. opposite Oysterbush. Come bring the family for Sunday dinner Call 516 ED 3-3376.

HOTEL STACEY Singles Doubles Apartments \$4 and up daily We cater to families with children \$25 and up a week. Full cooking privileges. 114 W 47th Street N. Y. C. Call PL 7-6800

MERCHANDISE WANTED Wanted ANTIQUES FURNITURE PAINTINGS RUGS WEAPONS Buy A Brace Anything Old Call MA 4-1773 or MI 1-7483 for fast prompt service

Complete Home Remodeling — We repair in and out from top to bottom Kitchens, Bathrooms and Basements 24 hour service EMPIRE BUILDING & Const Co 493 East N. Y. Ave. Brooklyn Call PR 4-2013

SLIPS MOORING Day - Week - Month - Season Moorings \$3 per foot (season) Slips at sensible rates Skyline Marina on Flushing Bay College Point, New York Call IN 3-9708

REAL ESTATE

Englewood - East Hills short distance St. Cecilia's Church 5 minutes from N.Y.C. Price sharply reduced Lovely 8 room split-level, 3 bedrooms, 2 1/2 baths, den, finished basement, screened terrace, 2 car garage, new carpeting, air conditioned, beautifully landscaped 1/2 acre Quaker School at corner — Principals only \$48,000 Owner (201) 568-1465.

Junior's Restaurant 386 Flatbush Ave. Ext. (at DeKalb Ave.) Bklyn. N.Y. Very fine food at extremely modest prices—that's the story behind fabulously successful Junior's. So successful it's open from 6 a.m. to 2 a.m. next morning, serving anything from a sandwich through specialties like Hungarian beef goulash, boiled beef flanken and veal cutlet parmigiana to exquisite steaks. Excellent banquet and private party facilities, too—the Burgundy Room seats 200—and Junior's will be happy to cater a party in your home. Call UL 2-5257, ask for Marvin or Walter Rosen.

HOTELS

CHATHAM HOTEL 1 1/2 blocks to beach. Center of all attraction 304 4th Ave., Asbury Park, N.J. Whole some home cooking Friendly family atmosphere \$40 & up weekly Rooms without meals \$18 & up per person Kitchen privileges month or season Josephine Farello (201) 774-9525

Regienė. Pagaliau Viktoras Palūnas uždarė oficialią programą, dalį ir kvietė visus vaishintis ir linksintis Kretingos gimnazijos prisiminimų fone.

Reikia pasakyti, kad šiam suvažiavimui suruošti ypatingai daug pasidarbavo ir geros valios / parodė Valerija Velavičiūtė-Pleirienė, Albertas Liškūnas, Viktoras Palūnas ir kiti. Jiems visiems priklauso mūsų nuosirdi padėka. Mums, iš toliau į šį suvažiavimą atvykusiems, tai buvo amerikietišku terminu tariant "sentimental journey", kuri paliko neišdildomų išpučių bei prisiminimų.

Julius Vebraitis

H. W. MALE

AUTO MECHANICS 50-50 PROFIT SHARING

We require Mechanics for an new expanded facility. If you are an expert technician and accustomed to repairing cars in the finest manner, you are eligible to work in one of the best equipped and busiest Chevrolet Service Departments in New Jersey. There is no better pay plan anywhere. No shop has more to offer. 50-50 on all labor, guaranteed minimum wage, vacations paid on the basis of your average earnings, the Nada Pension retirement plan, 6 days sick leave, Life insurance, Blue Cross plan, 5 day week, paid holidays, free uniforms, free employee parking, average earnings paid while attending G.M. training and technical classes, our own employee dining room, highest factory claim hourly rate, and other benefits too numerous to mention. Call Bob Henry, Service Manager for appointment for personal interview. CHAPP CHEVROLET CORP. 200 Valley St. South Orange SO 3-4000.

REAL ESTATE

Hurry! Price Increase Coming! FREEPORT

NEW HI-RANCHES

Introductory price only...

\$26,500

Upper Level: 3-Bdrms, vanatorium tile bath with 25x54 mirror; living room; full dining room and cabinet lined kitchen.

Lower Level: Large (plywood paneled) playroom, laundry rm, 2 zone gas HW heating system, cast iron boiler; garage. Sliding glass door leading to patio.

5000 sq. ft. landscaped plot park and beach privileges

PATRIC HOMES

on South Ocean Ave.

DIRECTIONS: So. State Pkwy to Grand Ave. Baldwin (Exit 20) Right (South) to Sunrise Hwy. Left (east) approx. 1 mile to South Ocean Ave. Right to Model. Job: FR 8-9102 Eves: VA 5-5829

ACRES—HIGH DRY

Right between New Sunrise Hwy Ext. and New York to Riverhead Expressway. New Factory for employment near by. We are not selling homesites—there are no utilities. However, the potential of Long Island at the price will be easily recognized by the smart investor. The land we sold 5 years ago for \$99 per acre has since been resold for \$5000 per acre. Who would of believed it then? Make your money grow in growing L.I. Don't miss your golden opportunity. Invest now! \$5000 monthly after small Down Payment. Get your deed and ownership papers immediately. Three Land Offices — 729 Jericho Tpke, Route 25, 3 mi. past Smithtown, & 2950 Jericho Tpke, Route 25, 1 mi. east of the Smithtown Bypass, and 376 Jericho Tpke, Route 25, Selden. Hurry out—Office open every day incl. Sundays. Over fifty years in the land business. K. H. LEEDS LAKE RONKONKOMA, L. I.

RESORTS

CHESTER House Tobyhanna 2 Pa. Tel. (717) 894-8022. Atop the Pocomo Mts. Filtered pool, scenic location, modern rooms, 3 meals daily, recreation hall, movies, shuffleboard, dancing, etc., on premises boating, fishing, golf. Churches nearby. \$46-\$58 wk. Mae E. Kibble.

Paradise Lake Motels and Cottages Paradise Lake Resort 4 miles south of Lake George, N.Y. Informal, relaxing atmosphere, families; honeymooners, 30 motel & housekeeping cottages on lake, sandy beach, restaurant, bar, playgrounds & sports area. Brochure, S.M. Russo, R.D.2, Jones Falls 9, N. Y. 518 - 792-9431.

JOE'S MT. VIEW — Box 61 RD 1 Catskill 5, N. Y. Tel. 518 - 943-5909. Hosts: Gill & Joe Cefaidi. American cuisine, home baking. Deluxe accom., Pri., semi pri. baths, swim, pool, orch. and entertainment, dancing, cocktail lounge, all sports, lake boating. Free color brochure and rates.

Christine 4300 Atlantic, at Baker, Wildwood, N.J. The friendly hotel. Not "just any" hotel, but the home-like place, run by Doc and Harriet Harlan. Near everything, free parking, 2 diners close by. Bath from room. Clean, 52 rooms, most with new furniture. Private bath or running water. \$4 to \$5.50 per day, per person, 2 in room. Low weekly and family rates. 3-bedroom apt. after Aug. 7. Phone 609 - 522-5241.

The Hotel BREAKERS

on the Ocean Front Spring Lake, N.J. "Families Love Us!" Private beach & pool, fine food (Mod. Amer. plan), golf, fishing, tennis, dancing, Shops, Supper clubs, only 20 minutes from Monmouth Track. Convenient to Churches. Best of all... sensible rates. Bkiet. Reservations Tel. (201) 449-7700. Mrs. Edward Cody, Owner-Mgmt.

Adolfo SCHRAGERIO

Mes turime visokiausią vietos gamybos baldų. Mūsų specialybe — importuoti tik geros kokybės baldus iš V. Vokietijos ir kitų Europos valstybių.

336 East 86th St., N. Y. C.

Tarp 1st ir 2nd Avenue • TR 9-0400

Atidaryta kasdien nuo 9 v.v.; antradieniais ir šeštadieniais 9-6 v.v.

WHITE HORSE TAVERN

baras-restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421 Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVEI, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM PORUVIAM Saleje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKA Savininkas

Sale vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami po laido tuviniai pietūs. Pirmos rūšies lieviškas maistas prieinama kaina

1833 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)

Tel. Evergreen 2-6440

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres. 17 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083 Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prastose aplinkybėse mūsų namas. VALANTIS Pirmą ir ketvirtą 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrą ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SPORTAS

IS PABALTIEČIŲ VARŽYBŲ

Liepos 17-18 dienomis Lake-wood, N. J., pravesios pabaltiečių vasaros varžybos lietuviams buvo gana sėkmingos. Varžybas rengė ir pravėdė šiemet "Estonian Athletic Union, Inc. USA" pirmininkas Raymond Pals. Svarbiausias mūsų laimėjimas buvo futbole, kur lietuviai atsigrėbė prieš latvius už pernykštį pralaimėjimą.

Lietuviai : Latviai 6:0 (5:0)

Šių rungtynių latviai, turbūt, greitai nepamirš, nes gavo tokią pamoką, kokios, tikriausiai, nelaukė. Futbole, atrodo, jie yra nuo mūsų nepavejamai atsilikę. Pernai Clevelande lietuviai buvo pralaimėję 1:2, užtat šiais metais mūsų šalis į reikšimą pažūrėjo atidžiau. Gerai, kad iš Chicago atvyko Jenigas, Mikalauskas ir Bavaras, kurie New York LAK atstovaujantiems lietuviams, buvo gera pasipirtis.

Gaila, kad sekmadienį lietus pylė kaip iš kibiro. Vienu metu susilaukta ir ledų. Futbolo aikštėje žolės veik nesimantė po vandeniu. Visi žaidikai jau pirmose sekundėse buvo permerkti iki paskutinio siūlelio, o kamuolys vietomis plaukiojo vandenyje, kaip ežerė.

Lietuviai žaidė tokios sudėties: Jankauskas; Česnauskas, Rėmėza I; Vainius (Šileikis, Trampas, Malinauskas (Kulys), Klivečka II, Bavaras, Mikalauskas, Jenigas, Budreckas (Sukys). Ivarčių seriją pradėda jau trečioje rungtynių minutėje Jenigas. Vėl tas pats Jenigas pasiekia ir antrąjį įvartį. Bavaras iš toliau ir Malinauskas kečia pasekmę iki 4:0. Kėlinio gale Sukys įstumia Klivečkos šautą kamuolį į tuščius vartus. Antrame kėlinyje latvius nuo įvartų gelbsti vartų virpštai ir jų neblogas vartininkas. Jenigas neišnaudoja 11 m. baudi-

nio. Šeštą įvartį pasiekia Trampas, nelaukiamai išnaudodamas 11 m. baudinį. Latviai nieko lygiavertiško mūsų kams nesusgebėjo parodyti. Prie gero oro gal ir liūdniau būtų pasibaigę. Puolime stebėtina gerai derinosi Klivečka su Jenigu. Sėkminiai darbai vydyje aikštės Bavaras.

Lengvoji atletika

Lengvosios atletikos varžybose lietuviams taip pat teko eilė gražių pergalių. Už tai dėkoti tenka Tėvui Pauliui, O.F.M. iš Toronto Aušros, ir Bielskiui iš Clevelando Zaibo, atvežusiems gerą būrį sportininkų.

Vyrų grupėje mums teko šie laimėjimai: 100 m bėgimas — Malinauskas; 200 ir 400 m bėgimas — Aleksejūnas — vienintelis Chicago Aro atstovas.

Motelių grupėje — 60 m bėgimas — Čiurlionytė; 200 m bėgimas — Janeliūnaitė; šuolis — aukštis — Romanovaitė.

Jaunių grupėje — 110 m su kliūtimis — Stempuzis; rutulio stūmimas — Venclauskas; 200 m bėgimas — Tamašauskas. Šuolis — tolį — Stempuzis.

Mergaičių grupėje — disko metimą, rutulio stūmimą ir ieties metimą laimėjo Jurgaitytė; šuolį — tolį ir 80 m bėgimą laimėjo Mockutė.

Mergaičių II grupėje 60 m bėgimą ir šuolį — tolį laimėjo Janeliūnaitė; disko metimą — Kerniūtė.

Gaila, sekmadienį užpuolęs lietus sutrumpino varžybų programą. Mūsų lengvatlečių pasirodymas šiose varžybose laikytinas pavykšiu.

LAK piknikui praėjus

Pereitą sekmadienį Lietuvos Atletų Klubas rengė savo metinį pikniką. Gaila, kad pirmoji futbolo komanda negalėjo čia dalyvauti, nes turėjo tą pačią dieną atstovauti lietuviškos spalvos pabaltiečių varžybose — 6 komandų turnyre. LAK atstovavo kombinuota komanda, kuri abejas rungtynes (nukelta į 8 psl.)

SACHMATAI

Veda K. Merkis

JAV jaunių p-bės vyksta Bostone, Northeastern universit. J. J. su traukė vos 41 dalyvį. Po 3 ratų pirmo meistras W. Martz iš Wisc. su 3 taškais. J. Meyer, N.Y. 2½, Mass., Md., ir N.J. atstovai Robertie, Graves ir Wachtel turėjo po 2 t. su 1 nebaigta.

Pirmenybės baigsis trečiadienį, liepos 21 d.

John Curdo laimėjo du iš eilės šachmatų turnyrus Massachusetts valstybėje: Fitchburge — J. Curdo 6-0, Alex Keyes 5½, E. Martin 5 t. Pabrėžtina, kad meistras dr. E. Marchand iš Rochester, N.Y. liko vienuoliktoju. Lynne — Curdo 4½, Sotol 3½.

Bled, Jugoslavija. Pasaulio p-bių dvikovos tarp didmeistrių: rygtiesio Tal, dalyvaujančio Sov. S-gos vardu, ir vengro Portisch, baigėsi pirmojo laimėjimu 5½:2½. Tokia pat pasekmė danas Larsen įveikė jugoslavą Ivkova 5½:2½. Netrukus Tal susitikis su Larsenu, o po to, šiti laimėtojai su Spasskiu rugpjūčio mėnesį.

Kasmetinės rungtynės tarp Sov. S-gos ir Jugoslavijos rinktinės kurios tarpusavy susitikus po keturius kartus, įpusėjus rodė 14-6 Sovietų naudai. Trečiose rungtynėse jugoslavai stipriai pasipriešino, tepralaimėdami 4½-5½.

Prieš 10 metų, mūsų šachmatininkų pasiekimai 1955 metais: Romanas Arlauskas iškeltas Australijos komandos pasaulio korep. šachmatų p-bem, pirmo lenton. Latvių tarptaut. korep. šachmatų turnyrą

LONG ISLAND

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L.I. žemės sklypus • Visais reikalais kreipkitės pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

JUOZO IR IZABELĖS MISIŲNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienį, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
• Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
• Audiniai angliški ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
• Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
• Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŲŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišyto, spalvotos, lovos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsienį į jistikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

priešaky švedo Werel ir austro Ziltener. P. Tautvaišas laimėjo Chicago ir Transmississippi p-bes. Kazys Merkis — L. sporto žaidynių N.Y. šachmatų p-bes, priešaky Vilpišausko ir Staknio.

Dr. A. Nasvytis žaidė Atlantic komandoje, kuri laimėjo Clevelando lygos varžybas. Gytis Bartkus — Clevelando jaunių čempionas. Toronto Vytis su Vaitoniū, Matusevičium, Stepačiū ir kt. laimėjo Toronto lygos varžybas antrą kartą (1950 ir 1955). Vaitonis — Hamiltono čempionas, sukoręs 8:0. Markus Luckis baigė antruoju Buenos Aires turnyre. Edv. Požera laimėjo Sao Paulo šachmatų klubo p-bes Brazilijoje. Vladas Mikėnas Sovietų p-besė sužaidė lygiom su pasaulio čempionu M. Botvniku, įveikė didmeistrius P. Keresą, Kotovą ir kt.

DISPLAY

PATRIS PAINTING & DECORATING COMPANY
Interior and exterior fully insured
Also full scaffold work
24 Hours a Day
RA 1-7378

BULL AUTO SUPPLIES
Complete Line of Car Accessories
Motor Oil — Spark Plugs
3840 Nostrand Ave. — Brooklyn, N.Y.
2 Door from 1st. Nat. City Bank
Call 891-9234
Open 6 days a week

BOARDING HOME
For Elderly Men and Veterans
with Room and Board
Light laundry, also porches
Near park all transportation
Catholic Church within the Area
Call DI 5-1579

FLATBUSH OUTDOOR GOLF CENTER
Open 7 days a week
Ralph Ave and Ave J. Bklyn
Free off street parking
Open day and night Come and bring the family. Call CL 1-9824

ADAMS CORNERS
Glenwood Park Bungalows
Peekskill Hollow Road — Putnam
Valley 35 miles N.Y.C. 1-2-3 bedroom bungalows Filtered swimming pool, Baseball, Day Camp adjoining
N.Y.C. JE 7-5201
or 914 DE 7-6051

NURSES N.Y. State Registered
DELIVERY & OPERATING ROOM
Experience Prevailing Salary
Plus extra for on call for O.R.
BAY RIDGE HOSPITAL
437 Ovington St. Brooklyn, N.Y.
Call — TE 9-1313

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite/skamblinkite daugiausia patyriusiam Kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant

DOVANAS SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstanciai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway	AN 8-0068
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	LO 8-2256
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215	AL 4-5456
• HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8669
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
• NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	CH 3-3005
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	GR 4-4619
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 2-2868
• YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	GR 6-2781
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS IR POBŪVIAMS

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

AMERICAN HOME REALTY

NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO TARPININKAVIMAS
VISUOTIŅA TURTO APDRAUDA

Genovaitė Drake-Druginienė, savininkė
Specialus patarnavimas lietuviams

84-14 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
(Išlipiti Jamaica linijos Forest Parkway stotyje)

Tel. HI 1-5220

"VENTA" Home Improvements

Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyriusiu lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:

J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

VOKIETAITIS

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos patios ir kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-5434

Tel. Evergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamotojas
MODERNI KOPLYČIA

423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamotojas

231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikla ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ, INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME

Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balsamotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

Skaudžioje liūdesio valandose

Pulk. PRANUI SALADŽIUI

mirus, p. Bronei Saladžiuvieni, sūnams Vytautui, Juozui ir dukrai Danutei nuoširdžiausią užuojautą reiškia

E. ir V. Valteriai
R. ir J. Ardžiai

Pulk. PRANUI SALADŽIUI

mirus, ponį Bronei Saladžiuvienę, dukterį Danutę ir sūnų Vytautą ir Juozą su šeimomis nuoširdžiai užjaucia.

Rima ir Kęstutis Čerkeliūnai

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Skyrius: 108 W. 14th Street, New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005 (arti 6th Ave., tik keli žingsniai nuo požeminio traukinio ir autobuso stotų, pirmas aukštas, virš "Singer" krautuvės.)

- Mes siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą ir visas USSR respublikas, o taip pat Rumuniją.
- Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kada jie gaunami.
- Visos išlaidos ir muitai apmokami čia, taip kad gavėjas neturi nieko mokėti.
- Jūsų siuntinys išsiunčiamas per 48 valandas nuo gavimo.
- Jūsų patogumui sandėlyje mes turime didelį medžiagų pasirinkimą žemomis kainomis.
- Mūsų agentūra atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku susitarus.

Nuo liepos 15 iki rugpjūčio 15 agentūra sekmadieniais uždaryta. Mes esame vienintelė COSMOS PARCELS EXPRESS Corp. agentūra 14-toj gatvėje, New York City.

W. KACZMARSKY, savininkas

WE'VE MOVED

on or before July 15th

to
661 — 64th Street
Brooklyn, N. Y. (Near 7th Avenue)
Same phone number: SH 8-3450

TOM GURBO

6510 5th Avenue, Brooklyn, N. Y.
AUTO COLLISION — We repair all makes

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuošlynas GL 5-7068

Kun. Ed. Abromaitis, Sv. Kryžiaus par. klebonas Chicagoje ir Kunigų Vienybės pirmininkas, lydimas kun. Vl. Budreckio, lankėsi Darbininke. Taip pat tvarkė Kun. Vienybės maldaiknėgės ir Lux Christi reikalus.

Vysk. Pr. Brazio išleistuvėm rugpjūčio 5 dieną bilietų dar galima užsisakyti telefonu: M. Virbickienė — 58 Jerome St. Brooklyn, N. Y. tel.: MI 7-6160, M. Salinskeinė — 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. tel.: VI 7-4499; J. Andriūšis, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y., tel. VI 7-4477; Balfio centre, tel. EV 7-1422.

Moksleivių ateitininkų — vyresniųjų, jaunesniųjų ir jaunučių — stovykla bus rugpjūčio 2-15 Kennebunkporte. Tėvai, kurie nori leisti vaikus į stovyklą, tesikreipia į Salviniją Gedvilaitę 107-15 116th St., Richmond Hill, N. Y., telef.: VI 8-1023.

Iš pranciškonų spaustuvės dabar atostogauja: Tėv. Pr. Giedgaudas, spaustuvės vedėjas, brolis Tomas, brolis Pranciškus, Dalia Bulvičiūtė.

BETTY KAŠETA, Elžbietos ir Dominiko Kašėtų duktė, baigė New Yorko universitetą magistro laipsniu. Studijavo socialinę globą.

Dail. K. Jonynas su žmona išvyko atostogų į Cape Cod, į Nidos vasarvietę, kurią laiko Krasauskienė.

Kun. P. Girčius, atvykęs kaip laivo kapelionas iš Vokietijos, lankėsi Darbininko redakcijoje. Laikiniai jis yra sustojęs Balfio. Vokietijoje gyvena Osnabrueck mieste ir aptarnauja 5 lietuvių kolonijas.

Dr. K. Čeginskas, Lietuvių Laisvės Komiteto narys, neseniai atvykęs iš Švedijos, liepos 20 išskrido į Europą, kur vadovaus diskusijoms Vokietijos lietuvių studentų stovykloje Miunchene ir studijų savaitėje Vasario 16 gimnazijoje skaitys paskaitą. Jis taip pat aplankys ir savo šeimą Stockholme.

PLKO Sąjunga spalio 17 Carnegie Endowment salėje rengia Tylosios Bažnyčios paminėtimą Lietuvos okupacijos 25 metų sukakties progą.

Newarko visuomenės veikėja Izabelė Dilienė, išbuvusi ligoninėje porą savaitių dėl ulcero, dabar gydomi namie.

Prof. Bronius Prapuolenis mirė liepos 18 Chicagoje. Palaidautas Darbininko nr.

Išnuomojamas 5 kambarių butas I aukšte Woodhavene. Tel. VI 7-5834. Teirautis bet kuriu laiku.

East New Yorke išnuomojamas gražus butas iš 6 šviesių kambarių. Tel. EV 5-8294.

Parducdamas namas ir mažas vasarnamis prie Romkonkomo ežero. Namas yra išnuomotas ir duoda pajamų po \$110 per mėnesį per visus metus. Savininkas gali naudotis 3 kambarių vasarnamiu. Ežeras tik 5 minutes pėsčiam. Kaina \$10,500. Įmokėjus \$1,000 — męrgičius yra išmokamas iš nuomos, o vasarnamis lieka veitui. Skambinti HI 1-6799.

PRIE ŠV. PATRIKO katedros po pamaldų už pavergtas tautas liepos 18 d. iš k. į d. gen. kon. V. Stašinskas, V. Sidzikauskas, prel. J. Baikūnas, kardinolas Spellman, prel. J. Končius, kon. A. Simutis Pavergtų Tautų seimo pirm. V. Germenjį, J. Audėnas. Nuotr. V. Maželio.

Letus suardė Dariaus ir Girėno pagerbimą

Liepos 17 nemažas skaičius lietuvių buvo susirinkę prie Dariaus Girėno paminklo. Komiteto pirmininkas J. Šaltis pravedė programą, solistė L. Juodytė — Matthews sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, kun. J. Pakalniškis sukalbėjo invokaciją.

Kalbas pasakė Liet. gen. konsul. V. Stašinskas ir angliškai — S. Bredes.

Atsiradęs lietus su žaibais ir perkūnais išblaškė susirinkusius Dariaus ir Girėno gerbėjus. Jie visi susirinko į buvusį lietuvių piliečių klubą. Čia prie užkandžių stalų kalbas pasakė dail. J. Juodis, A. Milukas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, Miškužytė, Br. Spūdienė, viešnia

Atlanto rajono lietuvių skautų stovykla, pavadinta Vilniaus vardu, prasidės rugpjūčio 29, 1 val. popiet ir tęsis iki rugšėjo 5 d., 4 val. popiet. Stovyklos vieta: Worcester County 4-H Camp Mo. Spencer, Mass., netoli Worcester, Mass. Stovyklavietė gražioje vietoje, prie ežero ir upelio. Brolių stovyklos viršininkas — S. P. Molis, sesių — prs. R. Lora, stovyklos kapelionas — Tėv. Stašys Kulbis, S. J.

iš Clevelando B. Armonienė, autorė knygos "Palik ašaras Maskvoje", Moterų Vienybės pirm. H. Kulber, P. Montvila papasakojo iš Antano Glušausko, lietuvių iš Lenkijos, apsilankymo, davė paskaityti laišką, gautą iš Breslau lietuvių kultūros draugijos. Šios draugijos nariai aplankė Dariaus ir Girėno žuvimo vietą. Ten yra pastatytas paminklas ir koplytėlė. Paminklas aptvertas neaukšta mūro siena su geležiniais vartais. Vartai surūdiję, sugriuvę. Koplytėlės ornamentai nudraskyti. Užrašai nulupinėti. Reikalinga remonto. Laiškė rašo, kad

N. Y. Lietuvių Filatelistų Draugija išleido naują savo žurnalo numerį, kuriame, kaip paprastai, plačiai aprašomi lietuviški pašto ženklai, įvairios jų laidos, duodama žinių iš filatelistų gyvenimo. Redaguoja: Walter E. Norton, 2647 Edgington St., Phila., Pa., 19137. Jam taikina Kazimieras Matuzas ir Algirdas Vizbara.

LB naują apygardos valdybą išrinko birželio 12 apygardinis suvažiavimas. Valdyba birželio 28 savo posėdyje slapto balsavimu išrinko pirmininką Joną Šlepetį ir pasiskirstė pareigomis taip: I vicepirmininkas finansų reikalams — Henrikas Miklas; švietimo ir kultūros reikalų vadovas — inž. Kęstutis Miklas; II — vicepirm. jaunimo reikalams — Zigmas Dičpinigaitis; valdybos narys organizaciniais reikalams — Vladas Kalytis; išdininkas — Vincas Padvarietis, sekretorius — Antanas Reventas. I apygardos kontrolės komisiją išrinkti: Petras Zilionis, Vytautas Banelis ir A. Kynastas. Apygardos valdybos adresas: 3528 90 Street, Jackson Heights, 72, N. T. J.Rs.

vietos lietuvių prie dabartinių sąlygų to negali padaryti, reikia pagalbos iš kitur.

Laišką perskaičius, pirm. J. Šaltis ir visi susirinkę nuoširdžiai pritarė ir pažadėjo tą reikalą paremti.

L. M. F. New Yorko Klubas birželio 18 d. susirinkime išrinko naują valdybą, kuri pasiskirstė pareigomis taip: pirmininkė dr. M. Kregždienė, vicepirmininkės — J. Laucevičienė ir M. Virbickienė, sekretorė — B. Kidolienė, išdininkė — P. Ivašauskienė, valdybos narė — S. Skobeikienė. Naujoji valdyba savo ateities planuose numato lapkričio mėnesyje Apriškimo parapijos salėje suorganizuoti pobūvį, kurio pelnas bus tėvų pranciškonų kultūros židinio statybai paremti. Klubas mėnesiniai narių susirinkimai po vasaros atostogų vėl bus šaukiami pradedant rugsėjo mėnesiu. Apie tai bus pranešta šio laiško krontikoje.

Vysk. PRANO BRAZIO išleistuvės

bus rugpjūčio 5 d. 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y.

Auka 5 dol.

Visi pinigai skiriami suorganizuoti vyskupo darbo įstaigą Europoje.

Užsiregistruoti iki rugpjūčio 2 Balfio Centre telefonu — EV 7-1422

Išleistuves rengia New Yorko lietuvių organizacijų komitetas.

UZDARANT DAIL. J. BAGDONO kūrinių parodą liepos 11 kalba dail. V. K. Jonynas. Nuotr. L. Tamošaitis.

TRADICINĖ LIETUVIŲ SUSITIKIMO ŠVENTĖ

SEKMADIENIS, LIEPOS 25, 1965

N. PR. MARIJOS SESERŲ SODYBA, PUTNAM, CONN.

Dienos užsiėmimai

11:00 šv. mišios, pamokslas
12:30 pietūs, pramogos
4:00 stovyklos mergaičių programa

KVIETIMAS

125 stovyklautojos ir jų mokytojos bei globėjos seselės nuoširdžiai kviečia Naujosios Anglijos lietuvių aplankyti jas Putname paskutinę stovyklos dieną.

Mielas Lietuvi, nevažiok vienas, bet prisikimšk pilną mašiną didelių ir mažų draugų!

VILA "JURATĖ" Cape Cod

Sezonas prasideda nuo

LIEPOS 1 D.

iki

RUGŠĖJO 15 D.

Dėl užsakymų
prašau kreiptis:

ELENA KRASAUSKAS
273 Oxford Street
Hartford, Conn.
Tel. A. D. 3-2893

po liepos 1 d.

ELENA KRASAUSKAS
P. O. Box 307
West Hyannis Port
Cape Cod, Mass.
Tel. — Hyannis
Code 617-775-9216

Sekmadienį, rugpjūčio (August) 1 d.

Visi keliai veda į metinį

"Lietuvos Atsiminimų" Radijo

— "Rūtos"

PIKNIKĄ

rengiamą Didžiojo New Yorko lietuviams

JAMAICA POLISH NATIONAL HALL & PARK
108-11 Sutphin Boulevard, Jamaica, L.I. N.Y.

• Lietuvaitės gražuolės rinkimas — Miss Lithuania, 1965
• Tautiniai šokiai ir dainos.

PIKNIKO PRADŽIA — 1 v. p.p.; ŠOKIAI nuo 5:30 iki 9:30 v.v.
MENINĖ PROGRAMA 4:30 val. p.p. Gros T. Maksymowicz orkestr.

— Piknikas įvyks bet kokiam orui esant —

Įėjimas — \$1.25

Lietuviškų valgių bufetas • Veiks "Darbininko" spaudo kioskas
Nuoširdžiai Jus kviečiame!

Prof. JOKUBAS J. STUKAS, Direkt.

los graži programa. Šia proga seselės kviečia visus pamatyti naujai statomą Matulaičio senatvės globos namų statybos pradžią.

Autobusus į pikniką išeis liepos 25 d., 8 v. nuo Lietuvių piliečių draugijos. Bilietų galima gauti pas O. Ivaškienę ir prie autobuso.

Vyks į Maine. Rugpjūčio 1 d. tėvai pranciškonai Kennebunkport, Maine, ruošia lietuvių dieną — pikniką. Šventė pradedama mišiomis 11 val. ryto. Mišias aukoš buvęs provincijolas ir dabartinis vienuolyno viršininkas Tėvas Jurgis Gailiūsis, O.F.M., minėdamas savo 25 metų kunigystės jubiliejų. Pamokslą sakys provincijolas Tėv. Leonardas Andriejus. Mišių metu giedos šv. Petro parapijos choras. Po pamaldų pietūs ir piknikas. Kultūrinė programa prasidės 3:30 val. po pietų, ją išpildys šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas komp. Jeronimo Kačinsko. Po to bus tautiniai šokiai, kuriuos atliks Onos Ivaškienės vadovaujama grupė.

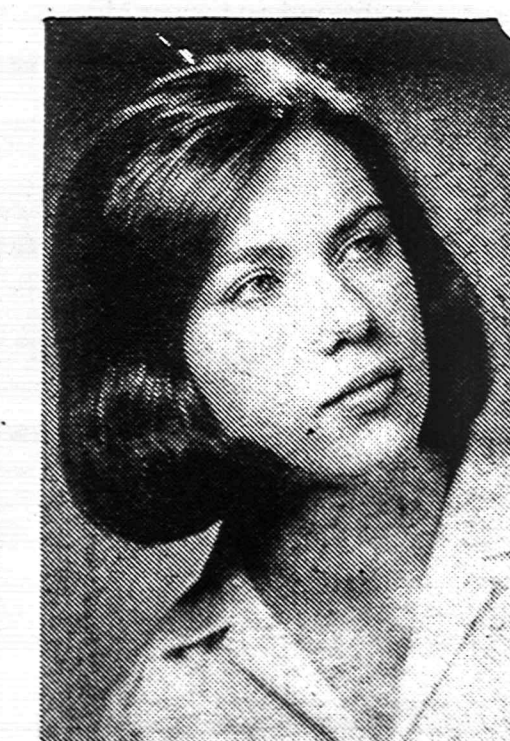
Pasiruošimo katalikiškai mokytojų konferencijos So. Bostoniečių patogumui bus šv. Petro ir Povilo parapijos salėje rugpjūčio 1, 4, 11 ir 15 dienomis. Konferencijos pradedamos rugpjūčio 1 d. 2 val. popiet.

Kun. Jonas Klimas išvyko dvi savaites atostogų.

Organizuojamas autobusas į tėvų pranciškonų pikniką Kennebunkport, Maine. Autobusas išeis nuo piliečių draugijos namų 1 rugpjūčio, 8 val. ryte. Bilietus galima gauti pas O. Ivaškienę.

BAIGĖ MOKSLĄ

Renata, Kazimiero ir Aloysos Šimėnų duktė, gyvenanti 45 Alban St., Dorchester, Mass., paskutiniu laiku baigė Smith kolegiją Northampton, Mass., ir įgijo bakalauro laipsnį. Be studijuojama kolegijos istoriją, parašė išsamesnį rašto darbą apie Lietuvą: "Lietuvos kultūrininkai ir kultūriniai laimėjimai nepriklausomybės laikotarpyje". Renata dabar toje pačioje kolegijoje lanko vasaros pedagoginius kursus ir rengiasi istorijos mokytojos pareigoms.

RENATA ŠIMĖNAITĖ

VASAROS ATOSTOGAS

praleisti be rūpesčių — sveikai, linksmai, įdomiai — maloniai kviečiame

MĖSKOS ir MĖSKIUKO

vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass.

Tel. 759-3251 (Area Code 617)

Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu globoja. • CAPE COD žalmos grožis, ATLANTO vandens malonumas, SILVER BEACH smėlio tyrumas — žavi gamtos dovana. • Mėgėjų patogumui yra valtis — žuvalimui, sail-fish — buriavimui, ping-pong stalas, teniso aikštė. • Vakare tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. Užsakyti galima adresu:

MARIA LUSYS
88-01 104th Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 849-1193
Iki malonaus pasimatymo!